የኢትዮጵያዊነት ማኅበር አባል ይሁኑ!

ለምን ቢሉ ?

- ኢትዮጵያዊነት:- የሶስት ሺህ ዓመታት ሥልጣኔ:- የዳበረ ባህልና የሰከነ ማኀበራዊ ሥርዓት ውርስና ቅርስ በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:-የረዥም ዘመናት የጋራ ተጋድሎና ትግል አኩሪና ታሪካዊ ውጤት በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- በጥቁር ሕዝቦች መካከል ብቸኛ የነፃነትና የሰብዓዊ ክብር ባለቤት እንድንሆን ያበቃን መለያችን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት: ሁላችንም በዘር፣በባህልና በቋንቋ መወራረስ በሕብረትና በፍቅር ሰንሰለት አያይዞ እስካሁን ያቆየን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- የእኛም ሆነ የልጆቻችን የወደፊት ሕልውናችን ዋስትና በመሆኑ ነው።

ስለሆነም በነገድ፣በሃይማኖትና በጾታ ልዩነት በማያምነው ፣በግለ ሰቦች የርዕዮትና የፖለቲካ አመለካከት ላይ አንዳችም ተጽዕኖ በማያደርገው፣ ለጋራ ሕልውና ለጋራ ልማትና ለጋራ ብልጽግና ለመሥራት ቆርጦ ለተነሣው ለኢትዮጵያዊነት ማህበር አቅምዎ በሚፈቅደው መሠረት የገንዘብ፣ የቁሳቁስ፣ የምክርና የጉልበት አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ በትህትና እንጠይቃለን።

ለጋራ ህለውና፣ ለጋራ ጥቅም፣ ኢትዮጵያዊነትን ይደግፉ!።

የኢትዮጵያዊነት ማኀበር።

ማውጫ

- መግቢያ 3
- ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረ ሥላሴ የድርጅቱ ሰብሳቢ ያደረጉት የመክፈቻ ንግግር 9
- ክቡር አቶ ሀዲስ ዓለማየሁ «ኢትዮጵያዊነት በእኔ አመለካከት»በሚል ርዕስ ያሰሙት ንግግር 17
- ክቡር ቢትወደድ ዘውዴ ገብረሕይወት «ኢትዮጵያዊነት ከየት ወዴት?»በሚል ርዕስ ያሰሙት ንግግር 31
- «ተው እንዲህ አይደለም»በሚል ርዕስ አቶ መሐመድ ኢድሪስ ያበረከቱት ግጥም 45
- *Inaugural address by Dejazmatch Zewde Gabre-Sellassie, M.A ; D.Phil. (Oxon), Chairman of Etiopiawinet Organization.* 53

From the Library of

ፍሥሐ አጥላው ወልደ ዮሃንስ

FESSEHA ATLAW WOLDE YOHANNES

መግቢያ

ኢትዮጵያዊነት

ሀገራችን ኢትዮጵያ የሰው ልጅ ምንጭ፣ የብዙ ሺህ ዓመታት ሥልጣኔ ውጤትና በአፍሪካም ቀደምትና ብቸኛዋ የነፃነት ባለቤት መሆኗ ታሪክ ያረጋገጠው ሐቅ ነው። የዚህ አኩሪ ታሪክ ባለቤት የሆነው ሕዝቧም፣ ለእናት ሀገሩ ሕልውና፣ ለነፃነቱና ሰብዓዊ ክብሩ ወደር የሌለው መስዋዕትነትን ከፍሏል። ህልውናውን ከማረጋገጡ ባሻገር በዕምነትና በዕውቀት የታነጸ ማኅበራዊ ሥርዓትን በመገንባትና በማዳበር የሺህ ዘመናትን የታሪክ ማዕበል በረጋ መንፈስና በሙሉ ልበኛነት አሳልፎ ህብረቱንና አንድነቱን ጠብቆ እነሆ አሁን ከምንገኝበት ዘመን ለመድረስ በቅተናል።

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን በጥቅሉ ከላይ የተጠቀሱት ክስተቶች ውጤት ሲሆኑ ኢትዮጵያዊነትስ ምንድን ነው? ማለት አግባብነት ይኖረዋል። ኢትዮጵያዊነት በአጭሩ የሕዝበ ኢትዮጵያ የረዥም ዘመናት ታሪክና ሥልጣኔ፣ የበለፀገ ባሕል፣ የዳበረ የኑሮ ሥርዓትና ዘይቤ የጋራ ቅርስና የጋራ ውርስ ነው ማለት ይቻላል። በጊዜ ሞገድና ውጣ ውረድ ወላፈን ተፈትኖና ነጥሮ የተገኘ አኩሪ ውጤት ነው። ስለሆነም በምንገኝበት ፈታኝ ወቅት ፈክቶና ጉልቶ ሊታይ ይገባዋል። በዚህ አኳያ አንዱና የመጀመሪያው ወቅታዊ እርምጃ «ኢትዮጵያዊነት ማኅበር» የተሰኘውን ድርጅት ማቋቋም አማራጭ የማይገኝለት ተግባር ሆኖ ተገኝቷል።

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር መሠረታዊ ዓላማዎቹ በጥቅሉ የሚከ ተሉት ናቸው።

- አንደኛ:- የኢትዮጵያ አንድነትና ነፃነት እንዲጠበቅ
- ሁለተኛ:- ሕዝቡ የሥልጣን ምንጭና ባለቤት መሆኑን በውል ተረድቶ በዚህ መብቱ በአግባቡ እንዲጠቀምበትና የተደላደለ የዴሞክራሲ ሥርዓት እንዲገነባ:-
- ሶስተኛ:- ሕዝበ–ኢትዮጵያ የጋራ ተጋድሎው አኩሪ ውጤት የሆ ውን ታሪኩን፣ ባህሉን፣ ዕምነቱን:-የሥልጣኔና የኑሮ ሥርዓ

ውርሱንና ቅርሱን መሠረት በማድረግ፣ የነበረ ትስስሩንና ሕብረ ቱን አጠናክሮ ተባብሮና ተደጋግፎ ወደ ልማትና ብልጽግና ጐዳና በሰላም እንዲሸጋገር ሁኔታዎችን ማመቻቸት።

እነዚህን አበይት ዓላማዎች ተግባራዊ ለማድረግ ውይይቶችን፣ የጥናት ጉባዔዎችን፣ ትምህርታዊ ሴሚናሮችንና አግባብ ያላቸውን ማስተማሪያና

ታህሣሥ 11 ቀን 1985 ዓ.ም በዩኒቨርሲቲው አዳራሽ እንዲካሄድ በተጠራው ማኅበሩን የማስተዋወቂያ ስብሰባ ለመሣተፍ በጉጉት ይጠባበቅ የነበረው ሕዝብ በከፊል

የመቀስቀሻ መድረኮችን በእቅድና በፕሮ ግራም ያዘጋጃል። እነዚህን ትምህርታዊ እንቅስቃሴዎችን በመገናኛ ብዙሐን አማካኝነት ወደ ሕዝቡ እንዲደርሱ ጥረት ይደረጋል። በተለይም በማህበሩ ልሳን አማካኝነት ትምህርታዊ ቁምነገሮች ወደ ሕዝቡ ሠርገው እንዲገቡ ይደረጋል። በማኅበሩ የተግባራዊ እንቅስቃሴ ሂደት ላይ አያሌ ውስብስብ መሰናክሎች ሊያጋጥሙ እንደሚችሉ ቢገመትም:-ሕግን፣ ሥነ ሥርዓትን:- ሰላምንና ትዕግ ሥትን

አጥብቆ ይዞ ረዥም ጐዳናን በማለፍ ወደ ግብ ለመድረስ እንደሚቻል ዕምነታችን ጽኑ ነው።

የኢትዮጵያዊነት ማኅበርን ዓላማና ተልዕኮ ለሕዝብ በይፋ ለማስተዋወቅ ታህሣሥ 11 ቀን 1985 ዓ.ም በአዲስ አበባ ዩኒቨርስቲ የቢዝነስና

ስብሰባው እንዳይካሄድ መከልከሉን የማኅበሩ ሰብሳቢ ለሕዝቡ ሲያስታውቁ

የኢኮኖሚክስ ፋክልቲ አዳራሽ ስብሰባ ጠርቶ በውል ሊታወቅ ባልተቻለ ምክንያት ስብሰባው እንዳይካሄድ ታገደ። ይሁንና ከብዙ ውጣ ውረድ በኋላ የመጀመሪያ ስብሰባው እጅግ ብዙ ሕዝብ በተገኘበት መጋቢት 19 ቀን 1985 ዓ.ም በዳግማዊ ምኒልክ ት/ ቤት አዳራሽ ተደረገ።

የዕለቱን ስብሰባ በንግግር የከፈቱት የማኅበሩ ሰብሳቢ ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረስላሴ ሲሆኑ የድርጅቱን ዓላማና ፕሮግራም በሰፊው

አብራርተዋል። የውጭ ሀገር ዲፕሎማቶችና የዓለምአቀፍ የዜና ማሠራጫ ወኪሎች በስብሰባው በመገኘታቸው የመክፈቻ ንግግሩ በእንግሊዝኛ ተነቧል። ከዚያም አቶ ሐዲስ ዓለማየሁ «ኢትዮጵያዊነት በእኔ አመለካከት» በሚል ርዕስ ሰፊ ማብራሪያ ሰጡ። ቀጥሎም ቢትወደድ ዘውዴ ገብረሕይወት «ኢትዮጵያዊነት ከየት ወዴት» በሚል ርዕስ ሰፊ ንግግር አደረጉ። ከሶስቱ መሥራች አባላት ንግግሮች በኋላ አቶ መሐመድ ኢድሪስ «ተው እንዲህ አይደለም» የሚል ግጥም አሰሙ። ሶስቱን ንግግሮችና ግጥሙን በተለይ በዕለቱ ለመገኘት ዕድሉ ያላጋ ጠማቸው ኢትዮጵያውያን ወገኖቻችን እንዲያነቡት በቅደም ተከተል በዚህ የማኅበሩ የመጀመሪያ ልዩ እትም መጽሔት ውስጥ ሠፍረዋል።

ሕዝቡ የዩኒቨርሲቲው በር ስለተዘጋበት ሲመለስ

ከውይይቱ ክፍለ ጊዜ አስቀድሞ ሊቀጠበብት አያሌው ታምሩ:- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የሊቃውንት ጉባዔ ሰብሳቢ ስለኢትዮጵያዊነት ያላቸውን ገንቢ አመለካከት በቃል አብራርተዋል። በተለይም የኢትዮጵያን ታሪክ፣ ዕምነት፣ ባህል፣ ማኀበራዊ ሥርዓትና በሕዝቡም ላይ በተደጋጋሚ የደረሱበትን የፈተና ዘመናት በመጥቀስ «ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ሀብ እግዚአብሔር» — ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረ ጋለች — ለሚለው የቅዱስ ዳዊት ጥቅስ ልዩ ትኩረት ሰጥተ ውታል። ንግግራቸውን ሲያጠቃልሉም ኢትዮጵያዊነት በተግባር የሚተ ረጐመውና ፍሬም የሚያፈራው በአፍ በማነብነብ ሳይሆን በተግባር ሲገለጽ ነው። በአጭሩ «ኢትዮጵያዊነት መሆን ነው:- ኢትዮ ጵያዊነት ሆኖ መገኘት ነው» ብለዋል።

ቀጥሎም ስለ ኢትዮጵያዊነት በቀረቡት ንግግሮች ላይ በርካታ ሰዎች ገንቢ አስተያየቶችን አበርክተዋል። ሁሉም የኢትዮጵያዊነት ማኀበርን ዓላማዎች በመደገፍ ለተግባራዊነቱም የየበኩላቸውን አስተያየትና ምክር ለግሰዋል። የኢትዮጵያዊነት ማኀበር ዓላማዎች ተግባራዊ ሲሆኑም የኢትዮጵያ ትንሣኤ ሩቅ እንደማይሆን ጽኑ ዕምነታቸውን ገልጸዋል።

በመጨረሻም የማኀበሩ ሰብሳቢ ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረሥላሴ አጭር የመዝጊያ ንግግር አድርገዋል። የኢትዮጵያዊነት ማኀበርን ዓላማዎች ተግባራዊ ለማድረግ የማኀበሩ አባላትና ደጋፊዎች ሁሉ በምክር፣ በሀሳብ፣ በጉልበት፣ በገንዘብና በቁሳቁስ የተቻላቸውን አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ በጥሞና አሳስበው ለጥሪውም አጥጋቢ ምላሽ እንደሚገኝ ባለሙሉ ተስፋ መሆናቸውን ገልጸዋል። የዕለቱ ስብሰባ ከአራት ሰዓት የበለጠ ጊዜ ሲፈጅ የማስተዋወቂያ ስብሰባው የተጀመረውና የተደመደመው በጸሎት ነበር።

ኢትዮጵያዊነት

የማኅበሩ ሰብሳቢ ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረሥላሴ የመክፈቻ ንግግር ሲያደርጉ

ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረ ሥላሴ የድርጅቱ ሰብሳቢ የኢትዮጵያዊነት ድርጅትን ለሕዝብ ለማስተዋወቅ መጋቢት 19 ቀን 1985 ዓ.ም በዳግማዊ ምኒልክ ትምህርት ቤት አዳራሽ በተደረገው ስብሰባ ላይ ያሰሙት የመክፈቻ ንግግር

ኢትዮጵያዊነት

ክቡራንና ክቡራት እንግዶቻችን፤

ከሁሉ አስቀድሞ በኢትዮጵያ ምድር ሁላችንን ላሰባሰበንና ኢትዮጵያ ዊነትን በሚያህል ታላቅ ቁም ነገር በአንድ ልብ በአንዲት ሕሊና ተገናኝተን እንድንወያይ ላበቃን አምላክ ምሥጋና እናቀርባለን።

ቀጥሎም ጥሪያችንን አክብራችሁ ለተገኛችሁ እንግዶች በሙሉ ልባዊ ምሥጋና በራሴና በድርጅቱ ስም እንዳቀርብ ይፈቀድልኝ።

የዛሬው ስብሰባ የተዘጋጀውና ይዘቱም የተቀረጸው የድርጅቱን ዓላማ ለማስተዋወቅ ብቻ ነው። የድርጅቱም ዓላማ ከረዥሙ በአጭሩ የኢትዮጵያ አንድነትና ነፃነት፤ ዲሞክራሲያዊ አስተዳደርና ፍትሕ፤ የኢትዮጵያውያን የእርስ በርስ መተሳሰብና እኩልነት፤ ጸንቶ እንዲጠበቅና አገራችን ካለችበት የድሆች ደሀ ከመሆን የምትላቀቅበትን መንገድ በመሻት የማያ ቋርጥ ጥረት ለማድረግ ነው።

ዓላማዎቹ በድርጅቱ መመሥረቻና መተዳደሪያ ደንብ ክፍል 3 ላይ እንደተመለከተው ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው።

1ኛ/ የኢትዮጵያ አንድነትና ነፃነት፤ የሕዝቡ የእኩልነት መብት በፍትሕ-ርትዕ እንዲጠበቅ፤ የባለአገርነት ክብሩና የበላይነት ሥልጣኑ እንዲከበርለት፤ በወገን መከፋፈሉና ጥቂቶች በብዙዎች ላይ መሠልጠናቸው ወይም የአምባገነንነት አገዛዝ መኖር አንድነቱን አሳጥቶ በቀጥታ ለውጭ ተጠቃሚ እንደሚያመ ቻቸውና የኢትዮጵያንም ሕልውና ለአደጋ የሚያጋልጥ መሆኑን

ተረድቶ ምን ጊዜም ይህ ሁኔታ እንዳይደርስና እንዳ ያንሰራራ ለመከላከል፣ የፖለቲካ መብቱንም ማስከበር የሚችለው የማኅበራዊውን ኑሮ ዕድገት ጎን ለጎን አብሮ በማራመድ መሆኑን አውቆ ራሱ ሕዝቡ በዲሞክራሲያዊ መብቱ መጠቀም እንዲችል፣

2ኛ/ የኢትዮጵያ ሕዝብ የዚህች በተፈጥሮ ሀብቷ የታደለች፣ በታሪኳ የገነነች፣ በባህሏ የከበረች፣ ጥንታዊት ዘመናዊት ኢትዮጵያ፣ የራሱ የሕዝቡ ስጦታ የሆነች ነፃ አገር ባለቤት መሆኑን አውቆ፣ ታሪኩና ባህሉም የሁሉ የጋራ ሀብትና ኩራት መሆኑን ተረድቶ፣ እነዚህንና የመሳሰሉትን የሚያረጋግጡለትን አንድነት ኃይሉንና ነፃነት ክብሩን ጠብቆ፣ በጋራ ጥረት በእኩልነት በሚገኝ ብልጽግና በሰላም እንዲኖር፣

3ኛ/ በኢትዮጵያ ታሪክ እየተከታተለ ሳያቋርጥ የቆየውን የአገር ክብርና ጥቅም የማስከበር ችሎታውን ዘመናዊው የአስተዳደር ሥርዓት ከአቀረበው ዲሞክራሲያዊ አሠራር ጋር በማስማማትና በማደራጀት ትውልዱ ለተጠራለት ትልቅነት የተገባ ሆኖ እንዲገኝ፣

4ኛ/ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ተስማምቶበት ያጸደቀውን የሰብዓዊ መብቶች ሁለንተናዊ መተማመኛ ኢትዮጵያም በአባልነቷ የተስማማችበትና የተቀበለችውም ስለሆነ፣ በዚህ መተማመኛና በአፍሪቃ አንድነት ድርጅት ቻርተርም በግልጽ ተዘርዝረው ያሉት ሰብዓዊ መብቶች በኢትዮጵያ ማኅበራዊ ሕይወት በሰፊው እንዲታወቁና እንዲከበሩ በማናቸውም መንገድ ሕዝቡን ማስተማር፣ ማንቃት፣ ማትጋትና ማበረታታት ነው።

እነዚህን ዓላማዎች በተግባር ለማዋል ያቀድነው ለሕዝቡ ሲሆን ዓላማዎቹን ተግባራዊ ለማድረግ ተስፋና እምነት የጣልነውም በሀገር ሽማግሌዎች፣ በሃይማኖት አባቶች፣ በምሑራንና በአንጋፋ ዜጎች ላይ ነው።

በዚህም መሠረት ድርጅቱ ህዳር 16 ቀን 1984 ዓ.ም «ኢትዮጵያዊነት» በሚል ስያሜ ተመሠረተ።

በመመሥረቻ ደንቡ ክፍል 3 ቁጥር 4 ላይ እንደተመለከተው ድርጅቱ የተቋቋመው የሃይማኖት፣ የቋንቋ፣ የብሔረሰብ፣ የጾታና የመደብ ልዩነት ሳያደርግ ሁሉንም በእኩልነት ሰብስቦ ብሔራዊ ስሜትን ለማጠናከር ነው።

የአገራችንን ችግርና ሁኔታ መርምሮና አስተውሎ አስታራቂ ሃሳብና ውሳኔ ላይ ለመድረስ ትዕግሥትንና መቻቻልን አንዱ ደግሞ የሌላውን ሃሳብ፣ ርዕዮተ ዓለም፣ ባህልና ሃይማኖት፣ ማክበርን ይጠይቃል። እርስ በርስ ተከባብሮ በሕብረት ለመኖር ካልተቻለ እንኳንስ እንደ ኢትዮጵያ

በዕለቱ ስብሰባ ከተገኘው ሕዝብ በከፊል

ያለች ልዩ ልዩ ቋንቋ፣ ባህል፣ የማሕበራዊ ኑሮ ሁኔታ፣ ሃይማኖትና እምነት ያቀፈች ሰፊ አገር ቀርቶ በአንድ የግል ቤተሰብ ውስጥ እንኳን የሞቀ ትዳር ሊኖር አይችልም። ስለዚህ ከእያንዳንዳችን ልባዊ የሆነ ለውጥን ይጠይቃል።

ምጣኔ ሀብት በተቻለ መጠን ተመዛዝኖና አድጎ የሕዝቡ የኑሮ ደረጃ ካልተሻሻለ፣ ማሕበራዊ መብት ካልተጠበቀ እንዲሁም የዘር፣ የጎሳ፣ የቋንቋ፣ የባህል፣ የሃይማኖትና የእምነት መብት ካልተከበረ፣ የዳኝነትና የፍትሕ እኩልነት ካልኖረ፣ እያንዳንዱ ዜጋ የጥገኝነት ወይም የሁለተኛ ደረጃ ዜግነት ስሜት ካለው ብሔራዊ ስሜቱ የተሟላ አይሆንም።

ጥልቅ የሀገር ስሜት እንዲኖር ለማድረግ በተለይ በሥልጣን ላይ ያለው ክፍል «ኢትዮጵያዊው ማነው?» ኢትዮጵያስ የማን ናት? ለሚሉት ጥያቄዎች የሚሰጠው መልስ ወሳኝ ነው። በእኩልነትና በነፃ ሕሊና በኢትዮጵያዊነቱ ኮርቶ እያንዳንዱ ዜጋ «አገሬ ነች!» የእኔ ነች! እንዲል በጎሳ፣ በቋንቋ፣ በርዕዮተ ዓለም፣ በምጣኔ ሀብት፣ በእምነትና በሃይማኖት ልዩነትም ቢኖር ተከባብሮ፣ ተቻችሎ፣ የሚያዋህደውን በማበርታት፣ የሚያቃቅሩና የሚለያዩ ሃሳቦችና ሁኔታዎችን በማዳከም፣ የሕዝበ–ኢትዮጵያ አንድነት በጠና አለት ላይ ካልተመሠረተ በአፍ ድለላና በፖለቲካ ሽንገላ ብቻ ሊስተካከለ አይችልም።

በታወጀው የዲሞክራሲ ሥርዓት መሠረት የሥልጣን ምንጭ ሕዝቡ ራሱ መሆኑን አበክሮ ተረድቶ ፍላጎቱን በመግለጽም ሆነ በተወካዩቹ አማካይነት ሙሉ ተሳትፎ ማድረግ መብቱና ብሔራዊ ግዴታው መሆኑን ማስረዳት የድርጅቱ ዓይነተኛ ተግባር ሊሆን ይገባል።

አንድ ሀገር አስተማማኝ ሰላምና የተረጋገጠ አንድነት የሚኖረው፣ እንዲሁም በውስጡ የሚገኙት ዜጎች በመፈቃቀድ፣ በመተሳሰብ፣ በመደጋገፍና በወንድማማችነት መንፈስ አብረው ለመኖር የሚችሉት የሰው ልጆች ሁሉ ሰብዓዊና መሠረታዊ መብቶች ያለምንም የዘር የኃይማኖትና የጾታ ልዩነት እኩል ሲከበሩ እንደሆነ ለማንም ግልጽ ነው። በዚህ ረገድ የኢትዮጵያ ሕዝብ እየመከረባቸውና እየተቀበላቸው የሚወጡት የሰብዓዊ መብቶችና እንዲሁም ሌሎች የአስተዳደርና የዳኝነት አዋጆችና ደንቦች ሁሉ ያለምንም ልዩነትና አድልዎ እኩል ተፈጻሚ መሆን ይገባቸዋል። ከዚህም በመነሳት ለሀገሪቱና ለዜጎቿ ደህንነትና ጥቅም እየተመከረባቸው የወጡትና የሚወጡት አዋጆች፣ ደንቦችና ድንጋጌዎች ሁሉ በትክክልና በእኩልነት ተግባራዊ እንዲሆኑ፣ የሕግ የበላይነት እንዲከበር ለማድረግ ድርጅቱ የበኩሉን እገዛና ጥረት ያደርጋል።

ኢትዮጵያዊነት ብለን የሰየምነው ድርጅት የድምጽ መስሚያና ማሰሚያ ማዕከል በመሆን የሕዝቡን ፍላጎት ለማስተጋባት የሚጥር መሆኑ በመመሥረቻ ደንቡ ተገልጿል። በዚህም መሠረት የድርጅቱ አባሎች በአንድነትም ሆነ ለየብቻ ማናቸውንም ደንበኛ ጥረት ያደርጋሉ። እያንዳንዳችን በግል ለምንወስደው እርምጃና አስተሳሰብ የራሳችንን ኃላፊነት መቀበላችን የተማመንበት ጉዳይ ቢሆንም በጋራ ለምንወስደው ደግሞ የወል ኃላፊ ነታችንን ለመቀበል የተዘጋጀን መሆናችንን ማብራራት ተገቢ ይመስለኛል።

የዛሬውና ለወደፊትም የሚደረጉት ውይይቶች ኢትዮጵያ ካለችበት ልዩ ልዩ ችግር እንድትወጣ ሃሳብና ምክራችንን ለማጠናከር ነው። ባለፉት

ዘመናት በንጉሣዊ ሥርዓትና ከዚያም ወዲህ በነበረው አስተዳደር በኢትዮጵያ ላይ የደረሱትን ችግሮች፣ የአስተዳደር በደልና ግፍ ማውሳት አስፈላጊ የሚሆነው ከተደረጉት ስህተቶች ትምህርት ቀስመን ወደፊት እንዳይደገሙና ከችግራችን የምንወጣበትን መንገድ ለመቀየስ እንዲያገለግሉ እንጂ በእነሱ ላይ አትኩረን የሚያለያዩና የሚያቃቅሩ ምክንያቶች ለመፍጠር ብቻ ከሆነ ለማንም አይበጅም። የእኛ ፍላጎት የሕዝበ–ኢትዮጵያ ትብብር እንዲቀጥል፣ የእርስ በርስ መተሳሰብ እንዳይዝል፣ ያለፈው ታሪካችንን ተረድተን የአሁኑንም አስተውለን፣ የወደፊቱ የጋራ ኑሮአችንን ለማሻሻል የሚደረገውን ጥረት ለማገዝ ነው።

የኢትዮጵያዊነት ድርጅት ለአንዱ ወይም ለሌላ ፖለቲካዊ አመለካከት ከለላ አይደለም። አንድነታችንን የሚያዳክሙ ቀዋሚና ጊዜያዊ ጠባይ ያላቸው አስጊ ሁኔታዎች ሲከሰቱ በጽሞና እያጠና መፍትሔ ይሆናሉ ተብሎ የሚታመንባቸውን ሃሳቦች አበራርቶ በማቅረብ የበኩሉን አስተዋጽኦ ለማበርከት ድርጅቱ መጣር ይኖርበታል።

የስብሰባው ሂደት ከበስተጀርባ ሲታይ

ይህን ድርጅት የመሠረትነው ሰዎች «በኢትዮጵያዊነት» ላይ ለምን አተኮሩ ቢባል መልሳችን ግልጽ ነው። ብዙ ኢትዮጵያውያን ተሰውተዋል፤ የተረፉትም የጦር ሜዳንና የስደት መራራ ጽዋ ቀምሰዋል፤ ሌሎች ደግሞ ባለፉት አሥራ ሰባት ዓመታት በኢትዮጵያ ላይ የደረሰውን ግፍና በደል ተቀብለዋል። ሁላችንም በዚህ የሰቆቃ ወቅት በየበኩላችን የገጠመንን ሐዘንና ችግር ለመወጣት የቻልነው የአባቶቻችንንና የእናቶቻችንን ፈለግ በመከተል ኢትዮጳያዊነትን ጸወን፤ አምባ፤ ምሽግ፤ መጠጊያና አለኝታ አድርገን በመያዝ ብቻ መሆኑን ስለምናውቅና ስለምናምን ነው።

የድርጅቱ ዓላማና የስያሜው ምክንያት ከሞላ ጎደል ይህ ሲሆን ዝርዝሩ «በድርጅቱ መመሥረቻና መተደደሪያ ደንብ» እና «የኢትዮጵያዊነት ድርጅት ማስተዋወቂያ» በሚል አርእስት በታተሙት መጽሔቶች ቀርቦ ላችኋል። እነዚህም መጽሔቶች እዚሁ በሽያጭ ይገኛሉ።

ከዚህ ባሻገር ሳልገልጸው የማላልፈው አንድ ታላቅ ቁም ነገር አለ። ይኸውም ድርጅቱን ያቋቋሙትና እስከዛሬ የደከሙት መሥራች አባሎች ይህን ተግባር ለመፈጸም ያነሳሳቸውን ሃሳብ ነው። መሥራቾቹ እስከዛሬ የደከሙበት ዋና ምክንያት ለሀገሪቱ ችግሮች መፍትሔና መድህን ይሆናሉ የሚሏቸውን ቁም ነገሮች ለመጭው ትውልድ ማስተላለፍና ማስጨበጥ ብሔራዊ ግዴታ ከመሆኑም በላይ የዘመናቸውም ኃላፊነት መሆኑን ስላመኑበት ነው። ከሁሉም በላይ የኢትዮጵያ ሕዝብ ከፍ ያለ መስዋዕት ከፍሎ ጠብቆ ያቆየውና ወዳጅ ከጠላት አምኖ የተቀበለው የአንድነትና የነፃነት መሠረት እንዳይናጋ ለማድረግ ነው። አስተሳሰባችን በእናንተ ዘንድ ተቀባይነት ካገኘ ወደ ሰፊው ሕዝብ እንዲያስተጋባ ማድረጉ የዝግጅት ጉዳይ ነው። ይህን ተልዕኮ በተሟላ መልኩ ለማሳካት የሚቻለው በእናንተ ሙሉ ተሳትፎ ብቻ ነው። ከዚህም የበለጠ ዓይነተኛ መፍትሔ ሊኖር አይችልም። ስለዚህ የአባልነታችሁ መጠናከር በዛሬው ስብሰባችን ከምንጠብቀው ውጤት ሁሉ ከፍተኛ ደረጃ የምንሰጠው መሆኑን አበክሬ ማሳሰብ እወዳለሁ።

ማኅበሩ አዲስ ተቋቋሚ እንደመሆኑ መጠን የገንዘብና የቁሳቁስ እርዳታ የሚያስፈልገው መሆኑ ከማንኛችሁም የተሰወረ አይደለም። በማኅበር ተኛነት መመዝገቢያ ፎርም ላይ በተሞላው ቅጽ ላይ ለማኅበርተኛነት ከሚከፈለው አነስተኛ ገንዘብ ሌላ በተጨማሪ በገንዘብም ሆነ በቁሳቁስ የምትለግሱትን ብትሞሉልን ማኅበሩ ለበጎ አድራጊዎቹ ባለውለታ እንደሚሆን እገልጻለሁ።

ንግግሬን ከመደምደሜ በፊት የኢትዮጵያዊነትን ማኅበር ለማቋቋም ሃሳቡ ከተጠነሰሰበት ጊዜ ጀምሮ በጋለ ስሜት የደከሙትን መሥራች

አባሎችና በየጊዜው ማኅበሩን ለማጠናከር የተጨመሩትን አባሎች እንዲሁም መጽ ሔቶቹን ለማሳተም ለረዱን ለቀኛዝማች ተስፉ ገብረሥላሴና ሌሎችም ድርጅቱን ለማቋቋምና ይህን ስብሰባ ለማዘጋጀት በልግስና በመርዳትና በመተባበር ከፍ ያለ አስተዋጽኦ ያበረከቱትን በማኅበሩ ስም ከፍ ያለ ምስጋና እንዳቀርብ ይፈቀድልኝ።

ልዑል እግዚአብሔር በቅን ልቦና የጀመርነው ድርጅት ዓላማው ፍሬ እንዲሰጥ በእያንዳንዳችን የፍቅርና የሕብረት መንፈስ እንዲያሰፍንልን ልባዊ ምኞቴን እገልጻለሁ።

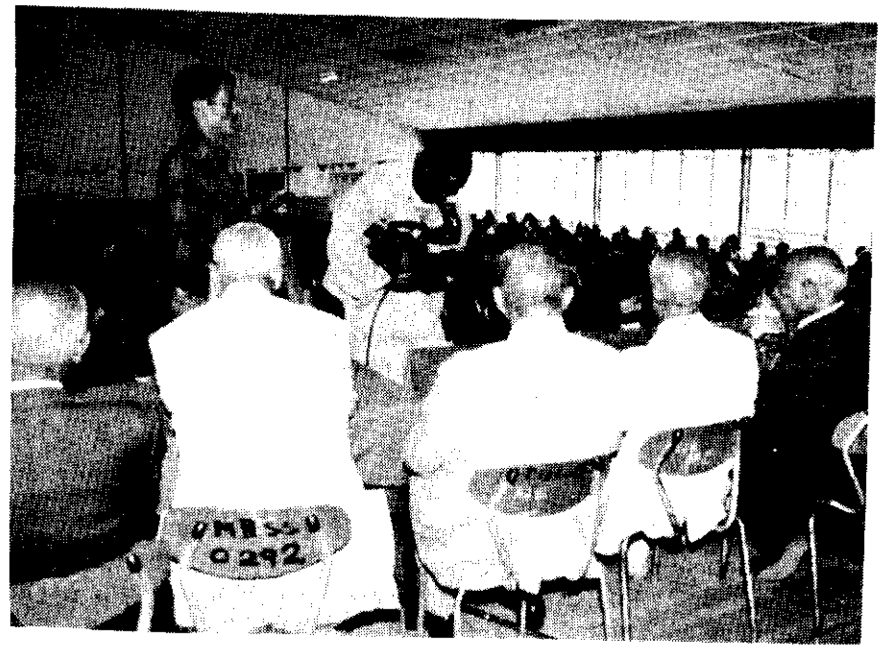

ታሪካዊውን ስብሰባ ፊልም አንሺዎች ሲቀርጹ

በጽሞና ስላዳመጣችሁኝ አመሰግናለሁ።

ኢትዮጵያዊነት

የእድሜ:- የዕውቀትና የተካበተ ልምድ ባለፀጋው ክቡር አቶ ሀዲስ ዓለማየሁ መልዕክታቸውን ሲያስተላልፉ

ክቡር አቶ ሀዲስ ዓለማየሁ «ኢትዮጵያዊነት በእኔ አመለካከት» በሚል ርእስ ያሰሙት ንግግር

ኢትዮጵያዊነት

ከሁሉ አስቀድሞ «ኢትዮጵያዊነት» ማለት ምን ማለት ነው? ይህ «ኢትዮጵያዊነት» የተባለ አንድ ቃል፣ እያንዳንዳቸው ብዙ ምዕራፎች የሚያስጽፍ፣ ብዙ ቃላትን አጠቃልሎ የያዘ ነው። ለምሳሌ፣ የኢትዮጵያ አገር፣ ሕዝብ፣ ታሪክ፣ ባህል፣ ወይም የኑሮ ስርዓት፣ እምነት፣ መብትና ግዴታ፣ እንዲሁም እነኝህን የመሰሉት፣ ለኢትዮጵያ መለያ የሆኑ ቃላት ሁሉ፣ «ኢትዮያዊነት» በተባለው ቃል የሚጠቃለሉ ናቸው። የዚህ «ኢትዮጵያዊነት» የተባለው ማኅበር ዓላማና ተግባርም፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ የእነኝህን ቃላት ትርጉም ተረድቶ፣ እንዲሠራባቸውና እንዲጠቀምባቸው ለማድረግ፣ በጽሑፍ፣ በስብሰባ፣ በመገናኛ አውታሮችና እነሱን በመሰሉት አመቺ መንገዶች ሁሉ ጠንክሮ መሥራት ነው። ይህ የማኅበሩን ዓላማና ተግባር፣ ማለትም፣ አሁን የቆጠርኋቸውን ቃላት ትርጉም ደህና አድርገው አውቀው ለማስተማር የበቁ ብዙ ምሁራን መኖራቸው የታወቀ ነው። ነገር ግን፣ ለሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ አስረድቶ፣ ሕዝቡ በተረዳው መሠረት እንዲሠራና እንዲጠቀም ማድረጉ፣ ለዘመናት አብሮ የኖረን እምነት፣ ያስተሳሰብንና ያሠራርን ልማድ ተሀድሶ፣ ወይም ለውጥ ስለሚያስከትልና፣ ያም በበኩሉ ከሕዝቡ ጋር የተቀራረበ ግንኙነት እንዲኖር፣ ከዚህ ከመሀል ጀምሮ በየክፍለ ሀገሩ ጽሕፈት ቤቶችን አቋቁሞ፣ ብቃት ያላቸው ሠራተኞችን ከመሣሪያዎቻቸው ጋር መመደብ የሚያስፈልገው ስለሚሆንና ይህም ሁሉ የገንዘብ አቅምን ሰለሚጠይቅ፣ የማኅበሩ ሥራ ቀላል አይደለም፣ ከባድ ነው። ነገር ግን በዓላማው የሚያምኑትን ሁሉ ትብብር፣ እርዳታና ድጋፍ ካገኘ፣ ጊዜ የሚወስድ መሆኑ ባይቀርም፣ ሥራው የተሳካ እንደሚሆን አንጠራጠርም።

እንግዲህ ከአንድ ወገን «ሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ አገር፣ ሕዝብ፣ ታሪክ፣ ባህል፣ እምነት፣ መብትና ግዴታ፣ ወዘተ. የተባሉትን ቃላት ትርጉም ሊረዳና ለአስተሳሰቡም፣ ለአሠራሩም መሠረት ሊያደርግ ይገባል»

ስንል፣ ከሌላ ወገን ደግሞ ቀደም ብዬ እንዳመለከትሁት ከእነዚህ ቃላት የእያንዳንዱ ትርጉም ብዙ ምዕራፎችን የሚያስጽፍ ከሆነ፣ ለመረዳቱና ለማስረዳቱም ያን ያክል ብዙ ጊዜ ሳይወስድ አይቀርም ማለት ነው። ስለዚህ፣ የእነኝህን የተቆጠሩትንና እነሱን የመሰሉትን ያልተቆጠሩ ቃላት ትርጉም፣ ሁሉንም በአንድነት ለማስረዳት ከመሞከር፣ ቀድሞ የታወቀው ሌሎችን ለማወቅ የሚያስችለውን እየመረጡ አስቀድሞ፣ ሕዝቡን የማስረዳቱ፣ ወይም የማስተማሩ ተግባር እንዲህ በቅደም ተከተል ቢሆን እንደሚቀል የታወቀ ነው። ማኅበሁሩ ይህን የቅደም ተከተል መንገድ የሚከተል ከሆነም፣ በእኔ አስተያየት ሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ ከሁሉም በፊት ደህና አድርጎ ተረድቶ ሊሠራበትና ሊጠቀምበት የሚገባ፣ «መብትና ግዴታ» የተባሉትን ትርጉም ይመስለኛል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ ክርስቲያኑም፣ እስላሙም፣ ሌላውም፣ የሥልጣን ምንጭ፣የሥልጣን ባለቤት፣ እንደየባህሉ በሰጠው ስም፣ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን የሚያምን ነው። ስለዚህ ክፉ ገገር ሥልጣን ቢይዝ፣ ሕዝቡ ራሱ የሠራው ኃጢአት ስለበዛ እግዚአብሔር ተቆጥቶ ለቅጣት እንዳመጣበት፣ መልካም ገዢ ሥልጣን ቢይዝ፣ እግዚአብሔር ተደስቶ ሕዝቡን በምህረት ዓይኑ ስላየ፣ እንዳመጣለት፣ ቆጥሮ፣ ለክፉውም ለመልካሙም ገገርዎቹ መገዛትና መታዘዝ፣ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መፈጸም መሆኑን በፍጹም ልብ ከማመን በቀር፣ እሱ ራሱ ሊያደርገው የሚገባ ነገር መኖሩን እንኳንስ ሊያምን አይጠረጥርም።

ለገገርዎቹ መታዘዝን፣ እንደሌሎች የእግዚአብሔር ትእዛዛት የኃይማኖት ክፍል አድርጎ የሚመለከት ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ ለክፉውም ሆነ ለመልካሙ ገገርዎቹ ከመገዛትና ከመታዘዝ ሌላ የሚያደርገው ነገር ቢኖር፣ ገገሩው ሲከፋበት እሱን አስወግዶ መልካም ገገር እንዲያመጣለት እግዚአበሔርን መማጠንና መጸለይ ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ የአገሩ፣ የራሱ፣ የታሪኩ፣ የባህሉ፣ የኑሮ ሥርዓቱ፣ የሥልጣኔው፣ የመብቱና የግዴታው፣ የሥልጣኑም ሁሉ ባለቤት፣ እሱ ራሱ መሆኑን አያውቅም። ስለዚህ፣ የኢትዮጵያዊነት ማኅበር ዓላማና ተግባር፣ እግዚአብሔር የእነኝህ ሁሉ ባለቤትነትና ሥልጣን የሰጠው ለሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ እንጂ ለገገርዎቹ አለመሆኑን ማስተማርና ማስረዳት ይሆናል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ ከላይ ከርዕሰ ብሔሩ ጀምሮ እስከታችኛው ሠራተኛ ድረስ፣ ደመወዝ እየተከፈላቸው ሥጋዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶቹን አሟልተው እንዲያቀርቡለት በየቦታቸው ማስቀመጡና፣ መልካም ቢሠሩ፣ በየቦታቸው እንዳሉ ሥራቸውን እንዲቀጥሉ፣ መልካም ባይሠሩ፣ ቦታቸውን መልካም ለሚሠሩ እንዲለቁ ለማድረግ፣ የመጨረሻው

ባለመብትና ባለሥልጣን እሱ ብቻ መሆኑን አያውቅም። ይህ የመብትና የሥልጣን ሁሉ የመጨረሻ ባለቤት እሱ ብቻ መሆኑን አለማወቁም፣ ለዘመናት ለእሱ መጉጃ፣ ለገገርዎቹ መነገጃ ሆኖ ኖሮአል። ይህ ምድራዊ ሥልጣንን ከላይ ከተሰጡ መለኮታዊ ትእዛዛት እያንዳንዱ የኃይማኖት ክፍል አድርጎ ተቀብሎና አምኖ መኖሩ፣ የኢትዮጵያን ሕዝብ በሀብቱ፣ በንብረቱ፣ በጉልበቱና በሕይወቱ ሳይቀር፣ ለዘመናት መለኪያ የማይገኝለት መስዋዕትነት ሲያስከፍለው ኖሮአል።

ነገሥታቱ፣ በዘውድ ሽሚያቸው ወይም ሽኩቻቸው፣ ሕዝቡን እርስ በርሱ እያፋጁ፣ በየተራ ዘውድ ደፍተው በሥልጣን ዙፋናቸው ላይ በተቀመጡ ቁጥር፣ «ለሕዝቡ ደህንነት እግዚአብሔር መርጦ የላከን ስዩመ እግዚአብሔር» እያሉ፣ እንዲሁም በሕዝብ መስዋዕትነት በነገሥታቱ እግር የተተኩት ወጣት ገገርዎቹ፣ «በነገሥታቱ ሲቀጠቀጥና ሲረገጥ ለኖረው ሕዝብ ቤዛ ልንሆን፣ ሕዝቡን ከዘመናት ባርነት ነጻ ልናወጣ የመጣን ነን» እያሉ ለሕዝቡ የአፍ ጉቦ እያጎረሱ፣ ሕዝቡን የሥልጣን መወጣጫ፣ መሰላል እያደረጉ፣ ቡሥልጣኑ ዙፋን ላይ ተለዋውጠዋል። ሕዝቡም፣ ገገርዎቹ ከየትም አቅጣጫ፣በምንም መንገድ ይምጡ፣ «መችም ሥልጣን ለአንድ ቀንም ቢሆን ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ ሊገኝ አይችልም» ብሎ የሚያምን በመሆኑ ሁሉንም «አሜን» ብሎ ተቀብሎ፣ አንገቱን ሳያቀና መገዛቱን ይቀጥላል። የችግር ኑሮው ግን፣ አንዳች የመሻሻል ለውጥ አላሳየም። እንዲያውም ዛሬ ኢትዮጵያ የኋላ ቀርነት፣ ሕዝብዋ የድህነት ፣ የችግረኛነትና የስደተኛነት ምሳሌ ሆነው ከሚጠቀሱት የመጀመሪያ አገሮች መካከለ ሆነዋል። የሕዝብዋ የችግር ኑሮ በመሻሻል ፈንታ እንዲያውም እየከፋ ሄዶአል።

ስለዚህ፣ የኢትዮጵያዊነት ማኅበር ዓላማና ተግባር፣ ለሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ በአገሩ ላይ ማናቸውንም ዓይነት መብትና በማናቸውም ነገር ላይ የሥልጣን ባለቤትነትን እግዚአብሔር የሰጠው፣ ለእሱ እንጂ ለገገርዎቹ አለመሆኑን ማስረዳት ይሆናል። ለገገርዎቹ የሥልጣን መወጣጫ፣ ለእሱ መቀጥቀጫና መረገጫ፣ መስዋዕት ሲያደርገው የኖረውን ሀብቱን፣ ንብረቱን፣ ጉልበቱንና ሕይወቱን፣ ለፖለቲካ፣ ለኢኮኖሚና ለማኅበራዊ ኑሮ ዕድገቱ ማዋል አስፈላጊው መሆኑንና፣ ባለሥልጣናችም ይህን ለሕዝቡ ስጋዊና መንፈሳዊ ደህንነት የሚያስፈልገውን ሁሉ፣ በእሱ ስም የሚያስፈጽሙ ታዛዦቹ እንጂ ገገርዎቹና አዛዦቹ አለመሆናቸውን ለሕዝቡ አስረድቶ እንዲጠቀምበት ማድረግ፣ የኢትዮጵያዊነት ማኅበር ዓላማና ተግባር ይሆናል።

ይህ ከመብትና ከግዴታ ጋር አያይዤ፣ በኢትዮጵያ መንግሥት ባለሥልጣናችና በሕዝቡ የችግር ኑሮ ላይ የተናገርሁት፣ ከክርስቶስ ልደት

በኋላ ከአሥረኛው ምዕተ ዓመት አካባቢ ጀምሮ፣ እስካለንበት ጊዜ ድረስ ስላለው ነው። ከዚያ በፊት፣ ስለ ጥንታዊት ኢትዮጵያ መንግሥትና ስለ ኢትዮጵያ ሕዝብ ኑሮ የአገር ውስጥም፣ የውጭም የታሪክ ሊቃውንት የጻፏቸው መጻሕፍትና ሌሎች በዓይን የሚታዩ ማስረጃዎች የሚያመለክቱት ከዚህ የተለየ፣ ሌላ ነው።

ጥንት ከክርስቶስ ልደት በፊትና በክርስቶስ ልደት አካባቢ በነበረው ዓለም፣ የጥንታዊት ኢትዮጵያ መንግሥት፣ ታላላቅና ቀደምት ከነበሩት የዓለም መንግሥታት አንዱ እንደነበረ፣ ሕዝብዋ ሠራተኛ፣ የኑሮ ሥርዓቱ በፍትህ–ርትዕ ላይ የተመሠረተ፣ ደግ፣ እንደነበረና፣ በአጠቃላይ ኢትዮጵያ በጊዜው ሥልጣኔ ከቀደሙት አገሮች መካከል አንድዋ እንደነበረች፣ እነሀ የአገር ውሰጥና የውጭ ማስረጃዎች ይመሰክራሉ። ኢትዮጵያ የራሳቸውን ፊደል ቀርጸው በራሳቸው ቋንቋ፣ ታሪክን ለተከታታይ ትውልዶች ለማስተላለፍ ከቻሉት ጥቂት ጥንታውያን አገሮች መካከል አንድዋ በመሆንዋ፣ ጥንታዊ ታሪኳ፣ ከአገር ውስጥ ማስረጃዎች፣ በነገሥታቱ ዜና መዋዕልና በገዳማትዋም፣ በአድባራትዋም መዛግብት ተመዝግቦ የሚገኝ ከመሆኑ በላይ፣ በአክሱም፣ በየሀ፣ በመጠራ፣ በሐውልቲ፣ በአዱሊስና በሌሎች የታሪክ ቦታዎች ቆመውም፣ ወድቀውም የሚታዩ ሐውልቶች፣ ቅርጻቅርጾች፣ ጽሑፎችና ከልዩ ልዩ ማዕድናት የተሠሩ መገበያያ ገንዘቦች፣ ነዋሪ የዓይን ምስክሮች ናቸው። ከእነኝህ የአገር ውስጥ ማስረጃዎች ሌላ፣ የኦሪት መጻሕፍትና ሌሎች የውጪ አገሮች ጥንታውያን ባለታሪኮች፣ የጥንታዊት ኢትዮጵያን መንግሥትእያሞገሱ፣ ባለቅኔዎች የኢትዮጵያን ሕዝብ በግጥም እያወደሱ ጽፈው የተውልን ማስረጃዎች እንዲሁ ነዋሪ ምስክሮች ናቸው።

ለምሳሌ፣ ከጥንታውያን የውጭ የታሪክ ሊቃውንት መካከል ጥቂቱን ለመጥቀስ፣ ከክርስቶስ ልደት በፊት፣ በአምስተኛው ምዕተ ዓመት የነበረውና «የታሪክ አባት» በመባል የታወቀው ግሪካዊ ባለታሪክ «ሄሮዶቱስ»፣ እንዲሁም ከክርስቶስ ልደት በፊት በአንደኛው ምዕተ ዓመት የነበረው ግሪካዊ ባለታሪክ «ዲኦዶረስ»፣ ከክርስቶስ ልደት በኋላ በመጀመሪያው ምዕተ ዓመት የነበረው ሮማዊ ባለታሪክ «ፕሊኒ ጋዩስ» ከክርስቶስ ልደት በኋላ፣ በሶስተኛው ምዕተ ዓመት፣ «ማኒችዝም» የተባለውን ኃይማኖት የመሠረተው የፋርስ ነቢይና ባለታሪክ «ማኒ» ቆየት ብሎም፣ የነብዩ መሐመድን የሕይወት ታሪክ የጻፈው የአረብ ባለታሪክ፣ «ኢብን ሂሻም»፣እነሀ ሁሉ፣ የዚያን ጊዜውን የኢትዮጵያ መንግሥት ታላቅነት እያሞገሱ፣የኢትዮጵያን ሕዝብ ደግነትና የኑሮ ሥርዓቱን ትክክለኛነት እያወደሱ ጽፈዋል። ከነዚህ፣ ሄሮዶቱስ፣ ዲኦደረስ፣ እና ፕሊኒ፣ በዚያ ጊዜ የኢትዮጵያ መንግሥት፣ በደቡብ ከሕንድ ውቅያኖስ፣ በሰሜን እስከ መካከለኛው ባህር /ሜዲተራኒ/ ድረስ፣ተወዳዳሪ የሌለው

ታላቅና እጅግ ኃይለኛ እንደነበረ ይናገራሉ። የፋርሱ ነቢይና ባለታሪክ፣ «ማኒ» «የአክሱም መንግሥት፣ ከዓለም ታላላቅ መንግሥታት ሁሉ ሶስተኛ ነው» ይላል። አሁን ስሙን የጠቀስሁት፣ የነቢዩ መሐመድን የሕይወት ታሪክ የጻፈው የአረብ ታላቅ ባለታሪክ «ኢብን ሂሻም» ስለዚያ ጊዜ የኢትዮጵያ መንግሥትና ስለ ሕዝቡ ሥርዓተ–ማኅበር መልካምነት ሲጽፍ «ነቢዩ መሐመድ፣ የእስልምናን ኃይማኖት ማስተማር እንደጀመረ፣ ተከታዮቹን የሜካ ባለሥልጣኖች እያሳደዱ መከራ ስላሳዩዋቸው፣ ብዙዎችን ሰብስቦ፣ «የኢትዮጵያ ንጉሥ፣በግዛቱ ውስጥ በሚገኙ ልዩ ልዩ ወገኖች ላይ አንዳች ልዩነት ሳያደርግ፣ ሁሉንም በሰላምና በደስታ ከማስተደደር በቀር ማንም ሲበደል ማየትና መስማት የማይወድ፣ ታላቅ ንጉሥ ስለሆነና፣ የኢትዮጵያ ሕዝብም፣ ደግና እንግዳ ተቀባይ መሆኑ የታወቀለት ስለሆነ፣ ወደ ኢትዮጵያ ብትሄዱ እዚህ ከሚደርስባችሁ ችግር እግዚአብሔር ያሳርፋችኋል» ብሎ መክሮ ወደ ኢትዮጵያ እንዲሄዱ አደረጋቸው ይላል።

ቀደም ብዬ «የጥንታዊት ኢትዮጵያን ታላቅነት፣የሕዝብዋ ደግነትና የኑሮ ሥርዓቱ በፍትህ ርትዕ ላይ የተመሠረተ፣ ተወዳጅ መሆኑ፣ በጥንታውያን የታሪክ ጽሐፊዎች ይሞገስ የነበረ ከመሆኑ አልፎ፣ በጥንት ባለቅኔዎችም ይወደስ ነበር» ስላልሁት፣ እስቲ ከክርስቶስ ልደት በፊት፣ በዘጠነኛው ምዕተ ዓመት የነበረው፣ እጅግ ስመ–ጥር የሆነው ግሪካዊ ባለቅኔ «ሆመር» «ኢሊያድ» እና «ኦዴሲ» በተባሉት የግጥም ድርሰቶቹ ስለ ኢትዮጵያውያን ከጻፈው በአጭሩ ልጥቀስ:-

> « ኢትዮጵያውያን ከሌሎች ሰዎች ሁሉ እንከን የሌላቸው ደጎች ስለሆኑና ባህላቸውም፣ የኑሮ ሥርዓታቸውም፣ በፍትህ–ርትዕ ላይ የተመሠረተ፣ እጅግ ተወዳጅ ስለሆነ፣ በዚያ ላይ እግዜሮችንም፣ ሰዎችንም የሚወዱ በመሆናቸው፣ እግዜሮችም ከሌሎች ሰዎች ሁሉ አብልጠው እነሱን ይወዳሉ። ስለዚህ ኢትዮጵያውያን በዓላቸውን በሚያከብሩበት ጊዜ በሚያደርጉት ድግስ፣ እግዜሮች፣ እነ:- ፖሲዶን፣ ጁፒተር፣ኢሪስና ሌሎችም፣ ከሰማያዊ መኖሪያቸው እየወረዱ፣ ከእነሱ ጋር ሲዝናኑና ሲደሰቱ መቆየት ይወዳሉ። እንኳንስ ሌሎች እግዜሮች፣ የሁሉ የበላይና የሰማያት ገገር የሆነው «ዜውስም» ከኒያ እንከን የለሽ ከሆኑ ኢትዮጵያውያን ጋር፣ ለአሥራ ሁለት ቀናት ሲደሰትና ሲዝናና ለመቆየት፣ በእግዜሮች ታጅቦ፣ ከሰማይ ይወርዳል» ይላል። እስቲ ሆመር፣ በ «ኢ ሊ ያ ድ ና» በ «ኦ ዴ ሲ» ከጻፈው ውዳሴ ኢትዮጵያውያን፣በአንድ ላይ ተሰባስቦ ወደ አማርኛ ግጥም ሲተረጎም፣ ከሞላ ጎደል የሚመስለውን ለማሰማት ይፈቀድልኝ።

«እናንት ኢትዮጵያውያን፣ ከሰው ዘሮች ሁሉ፣ እንከን የሌላችሁ፣

ከተንኮል፣ ከክፋት ከሰው ድክመት ሁሉ ነፃ የሆናችሁ፣

ከቶ ከምን ይሆን የተፈጠራችሁ? ምንድነው ባህሪያችሁ?

እግዜሮች ትሆኑ? ወይስ ሰዎች ናችሁ?

እግዜሮች ሳትሆኑ፣ ሰዎች ከሆናችሁ፣

ምንድን ነው ምስጢሩ እግዜሮች የሆኑ ማኅበርተኞቻችሁ?

ምንድነው ብልሀቱ፣ ከሰማይ እግዜሮች ጓዶች ያረጓችሁ?

ያ ብልሀት ምንድነው? ንገሩን ባካችሁ።

እናን ትኢትዮጵያውያን፣ ከሰውዘሮችሁሉ የሌላችሁ አቻ፣....

የሌላችሁ መሳይ፣

ይወርዳሉ እግዜሮች፣ ሲዝናኑ ሊቆዩ፣ ከናንተ ጋር ሆነው፣....
በናንተ አደባባይ፣
እንኳንስ ሌሎቹ፣ ዜውስም ታላቁ፣ የሰማያት ንጉሥ የሁሉ የበላይ፣

ለአሥራ ሁለት ቀናት፣ አብሮዋችሁ ሊደሰት፣

በዓል ስታከብሩ፣ በድግሳችሁ ላይ፣

ለደስታ ተድላችሁ፣ ለመሆን ተካፋይ፣

እንደሚወዳችሁ፣ እንደሚያከበራችሁ፣ ለዓለም ሁሉ ሊያሳይ፣

ደመናውን ጭኖ፣ በእግዜሮች ታጅቦ፣ ይወርዳል ከሰማይ»

እንዲህ ነበር፣ የተከበራችሁ እመቤቶቼና ጌቶቼ፣ የጥንታዊት ኢትዮጵያ መንግሥትና ሕዝብ፣ በጥንት ባለታሪኮችና ባለቅኔዎች የሚሞገሱና የሚወደሱ።

እንግዲህ ጥያቄው፣ ጥንታዊት ኢትዮጵያ፣ እንዲያ መንግሥትዋ ታላላቅና ቀደምት ከነበሩት የዓለም መንግሥታት አንዱ የነበረ ከሆነ፣ ሕዝብዋ በሀብቱ፣በዕውቀቱና በሥልጣኔው ከፍተኛ፣ በኑሮው ደስተኛ፣

የነበረ ከሆነ፣ ለምን ዘመናዊት ኢትዮጵያ የኋላ ቀርነት፣ ሕዝብዋ የረሀብተኛነትና የስደተኛነት ምሳሌዎች ሆነው የሚጠቀሱ ሆኑ? ነው። ይህ ነው ጥያቄው። ለዚህ ጥያቄ፣ የተለያዩ ሰዎች የሚሰጡዋቸው ምክንያቶች የተለያዩ ሊሆኑ ይችላሉ። ነገር ግን በእኔ አስተያየት፣ ዓይነተኛው ምክንያት፣ ቀደም ብዬ እንዳመለከትሁት፣ ገዢዎች በሥልጣን ሽኩቻቸው፣ ለዘመናት ሲያደርጉት የኖሩ፣ የላቋረጠ የውስጥ የእርስ በርስ ጦርነት ይመስለኛል። እንደሚታወቀው፣ የአክሱም ዘመነ መንግሥት ወደ መጨረሻው፣ በልዩ ልዩ ምክንያቶች እየተዳከመ በሄደበት ጊዜ፣ የሥልጣን ተወዳዳሪ በላስታ ተነስቶ፣ የሥልጣኑ ማዕከል ወደ ላስታ፣ ከዚያ ወደ ሸዋ፣ ከዚያ ወደ ጐንደር ከዚያ ወደ ላስታ፣ ከዚያ እንደገና ወደ ትግሬ፣ ከዚያ እንደገና ወደሸዋ፣ በምዕተ ዓመታት ውስጥ ተለዋውጧል። እንዲያ የሥልጣኑ ማዕከል በተለዋወጠ ቁጥርም ፣ በየማዕከሉ የሥልጣን ዙፋን ላይ የሚቀመጠው፣ አንድ ንጉሥ፣ አብረውት ተጠቃሚዎች፣ በአካባቢው ያሉ መሳፍንትና መኳንንት ሲሆኑ፣ ሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ ከአሸናፊዎችም፣ ከተሸናፊዎችም ጋር እንዲሰለፍ እየተገደደ፣ ለፖለቲካ፣ ለኢኮኖሚና ለማኅበራዊ ኑሮ እድገቱ ሊያውለው ይገባ የነበረውን ሀብቱን፣ ንብረቱን፣ ጉልበቱን፣ ሕይወቱን ጭምር፣ በስልጣን ለሚፋለሙት ገዢዎቹ መስዋዕት ሲያደርግ ስለኖረ፣ እነሆ ዘመናዊት ኢትዮጵያ፣ የኋላ ቀርነት፣ ሕዝብዋ የረሀብተኛነትና የስደተኛነት ምሳሌዎች ሆነው የሚጠቀሱ ሆነዋል! ይህ በጣም የሚያሳዝን ነው! ነገር ግን በዚህ መሀከል፣ አንድ የሚያስገርም ነገር አለ። ይህም፣ «ውሾች ቀን በአጥንት እየተጣሉ፣ እርስ በርሳቸው ሲነካከሱ ይውላሉ፣ ሌት የጋራ ጠላት፣ጅብ ሲመጣባቸው፣ ተባብረው ጅብን ያባርራሉ» እንዲሉ አባቶች፣ ኢትዮጵያውያንም፣ ዙሪያው ሰላም በሆነበት ጊዜ ሁሉ፣ በውስጥ ጦርነት እርስ በርሳቸው እየተነካከሱ ሲፋጁ እየኖሩ፣ ከውጭ የጋራ ጠላት ሲመጣባቸው፣ እርስ በርሳቸው መፋጀታቸውን ረስተው፣ በንጉሠ ነገሥቱ አስተባባሪነትና መሪነት፣ በአንድ ላይ በመተባበር፣ የጋራ የውጭ ጠላታቸውን እያባረሩ የኢትዮጵያን ነፃ ሕይወት፣ የኢትዮጵያን ነጻ ሕልውና ለዚያን ያክል ረዥም ጊዜ ጠብቀው ለማቆየት መቻላቸው ነው።

ነገሥታቱ፣ ከአንድ ወገን፣ በዙፋን ሽኩቻቸው ምክንያት፣ ባላቋረጠ የውስጥ ጦርነት ሕዝቡን እርስ በርሱ እያፋጁ፣ኢትዮጵያ ኋላ ቀር፣ ሕዝብዋ የሀብትና የዕውቀት ድሃ ሆነው ለመኖራቸው፣ ኃላፊዎችና ተወቃሾች እነሱ መሆናቸው መቸም የማይካድ ነው። ነገር ግን ከሌላ ወገን፣ ከሙሉ አፍሪቃና ጥቁር ሕዝብ ከሚኖርባቸው አገሮች ሁሉ፣ የኢትዮጵያ ብቻ ነጻነትዋ ተጠብቆ ለመኖር የቻለው፣ ንጉሠ ነገሥቶችዋ፣ በየጊዜያቸው፣ የክፍላተ ሀገርዋን የጦር ሠራዊት ሁሉ በአንድ ላይ እያስተባበሩና ራሳቸውን እየመሩ፣ የውጭ ጠላቶችን ሁሉ ድል እየመቱ ለመመለስ በመቻላቸው መሆኑ ሊረሳ አይገባም።

ኢትዮጵያ ልዩ ልዩ ዘር፣ ልዩ ልዩ እምነት፣ ልዩ ልዩ ባህልና ልዩ ልዩ ቋንቋ ያላቸው ነገዶች የሚኖሩባት አገር መሆንዋ መቸም የታወቀ ነው። እነኝህ ልዩ ልዩ ነገዶች፣ እስከ አፄ ኃይለሥላሴ ዘመነ መንግሥት ድረስ፣ በየክፍላቸው፣ እንደየባህላቸውና እንደየልማዳቸው፣ በንጉሶች፣ በሡልጣኖች፣ በአሚሮች፣ ወዘተ፣ እየተዳደሩ፣ ሁሉም በአጠቃላይ በማዕከላዊው መንግሥት ሥር መሆናቸውን ተቀብለው ይኖሩ ስለነበር፣ የማዕከላዊው መንግሥት መሪ ከጥንት ጀምሮ «ንጉሠ ነገሥት»ወይም «የነገሥታት ንጉሥ» የተባለ ስያሜ የነበረው በዚህ ምክንያት ነው። ታዲያ የውጭ ጠላት ኢትዮጵያን ለማጥቃት በመጣ ጊዜ፣ ንጉሠ ነገሥቱ፣ «የክተት አዋጅ» ሲያውጅ፣ እኒያ የየክፍለ ነገሥታት /ንጉሦች፣ ሡልጣኖች፣ አሚሮች፣ ወዘተ፣/ ጦራቸውን እያስከተቱ በንጉሠ ነገሥቱ አስተባባሪነትና መሪነት፣ ጠላትን ድል እየመቱ ለመመለስ በመቻላቸው ነበር የኢትዮጵያ ነፃነት፣ ለሕዝብዋ ብቻ ሳይሆን፣ ለመላ አፍሪቃና ለሌላው ጥቁር ሕዝብ ሁሉ መኩሪያ ሆኖ እንዲኖር ያደረጉ። የኢትዮጵያ ማዕከላዊ መንግሥት መሪዎች፣ ንጉሠ ነገሥቶች፣ በሥራቸው የሚተዳደሩትን የነገሥታትና የባለ ሌላ ማዕረጎች ኃይል በአንድነት በማስተባበር ራሳቸው እየመሩ፣ የጋራ ጠላቶችን ድል እየመቱ ባይመልሱ ኖሮ፣ በየነገዳቸውና በየጎሳቸው ተከፋፍለው፣ በባላባቶቻቸው ይተዳደሩ የነበሩትን የአፍሪካና ሌሎች ጥቁር ሕዝቦች አውሮፖውያን ቅኝ ግዛቶቻቸው እንዳደረጓቸው ሁሉ፣ የኢትዮጵያን ነገዶችም ቅኝ ግዛቶቻቸው ማድረጋቸው አይቀርም ነበር። ስለዚህ፣ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥቶች የልዩ ልዩ ነገዶችን ኃይል እያስተባበሩ በመምራት የኢትዮጵያን ነፃነትና አንድነት ጠብቀው እስከዛሬ ሊያኖሩ በመቻላቸው፣ ኢትዮጵያና የኢትዮጵያን ሕልውና የሚወዱ ሁሉ፣ እንደ ብርቱ ባለውለታዎች ሊቆጥሩዋቸው የሚገባ ይመስለኛል።

አሁን ሌላ ጥያቄ አለ። ብርቱ ጥያቄ! «እስካሁንስ ኢትዮጵያ ኋላ ቀር፣ ሕዝብዋ ርሀብተኛና ስደተኛ ሆነውም፣ አንድነትዋና ሕልውናዋ ተጠብቆ ኖሮአል። ወደፊትስ፣ የኢትዮጵያ አንድነትና ሕልውና እንደተጠበቀ ይኖር ይሆን?» ይህ ነው ብርቱው ጥያቄ! መልሱስ? መልሱ - ሁሉም፣በተለይ በየክፍሉ የመሪነትን ሥልጣን የያዙት፣ከጊዜያዊና ከግላዊ ጥቅም ይልቅ፣ ለሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ፣ ዘላቂ ጥቅምና ዘላቂ ሰላም፣ የሚያስቡና የሚሰሩ ከሆነ፣ ያለጥርጥር ኢትዮጵያ፣ ኋላቀር እንደሆነች ሳይሆን፣ለምታ፣ በርትታ፣ሕዝብዋ ከረሀብተኛነትና ከስደተኛነት መቅሰፍቶች ተላቅቆ፣ አንድነትዋና ሕልውናዋ ተጠብቆ ትኖራለች። ያለዚያ፣ አሁን በይፋ የሚደረጉትን አንዳንድ ነገሮች ስመለከትና እንዲሁም በይፋ፣ በየመድረኩ የሚነገሩትን ስሰማ፣ በእኔ አስተያየት፣ የኢትዮጵያ ሕልውና በአስጊ ሁኔታ ላይ ቆሞ የሚገኝ ይመስለኛል።

ይህን የምልበት ምክንያት፣ ዛሬ ራሳቸውን በልዩ ልዩ የነፃነት ግንባር የሰየሙ ቡድኖች «የሕዝቦች የራሳቸውን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራሳቸው የመወሰን መብት» ለተባለው ድንጋጌ የተሳሳተ ትርጓሜ ሰጥተው፣ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚኖሩት ብዙ ነገዶች ከፈለጉ፣ የየራሳቸው ነፃ መንግሥት እንዲኖራቸውና እነሱም የየነገዳቸው ሕዝብ ገዢዎች እንዲሆኑ ያሰቡት ሃሳብ ፍጻሜ የሚያገኝ ከሆነ፣ ይህ ከኢትዮጵያ ሕልውና ጋር የማይጣጣም ሆኖ ስለሚታየኝ ነው። ምናልባት የነፃነት ግንባሮች ሃሳብ ፍጻሜ አያገኝ ይሆናል። የሚያገኝ ከሆነ ግን፣ «በኢትዮጵያ ፈንታ ብዙ የነገድ መንግሥቶች ይኖራሉ እንጂ ኢትዮጵያ አትኖርም» ማለት ነው።

«የሕዝቦች የራሳቸውን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራሳቸው የመወሰን መብት» የተባለው ድንጋጌ፣ በነፃነት ግንባሮች የተሰጠው ትርጓሜ የተሳሳተ ከመሆኑም ሌላ፣ እንደ ኢትዮጵያ ብዙ ነገዶችና በየነገዱ ውስጥም ብዙ ጎሳዎችና ንዑስ ጎሳዎች በሚኖሩባት አገር፣ በቃል የሚነገረውን ያክል በግብር መተርጎሙ ቀላል ሳይሆን፣ ሊወጡት የማይቻል፣ ሊጠን ገደል ነው! በተጎራባች አገሮች መካከል ያለው የወሰን፣ የወንዝ ውሃ ክፍፍል፣ የጎሳዎችና የንዑስ ጎሳዎች አስተዳደርና እንዲሁም እነሱን የመሳሰሉት ጎረቤት አገሮችን የሚያገናኙ ጉዳዮች የሚያስነሱት ዘለዓለማዊ ሁከትና ጦርነት፣ ለሀገር ልማትና ለሕዝብ ኑሮ እድገት ሊውል የሚገባውን ሀብትና ጉልበት እየበላ፣ ሁልጊዜ አደህይቶና ሰላምን አሳጥቶ የሚኖር በመሆኑ፣ የሚሸሹት እንጂ እንኳንስ ሊይዙት የሚቀርቡት አይደለም።

እስቲ አሁን «የሕዝቦች የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» ለተባለው ድንጋጌ በኢትዮጵያ የነፃ አውጪ ግንባሮች ዘንድ የተሳሳተ ትርጓሜ ተሰጥቶታል ወዳልሁት ልመለስ። ያ ድንጋጌ ታስቦ የተደነገገው፣ ቅኝ ግዛቶች ለነበሩ ሕዝቦች እንጂ ለነፃ መንግሥታት ክፍላተሀገር ሕዝቦች አይደለም። እንደሚታወቀው፣ በመጀመሪያው የዓለም ጦርነት ጀርመንና ቱርክ፣ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጃፓንና ጣሊያን፣ ድል ከተመቱ በኋላ፣ ቅኝ ግዛቶቻቸው ተወስደው፣ ከእነኛ ጦርነቶች ብኋላ በተፈጠሩት የዓለም ማኅበሮች / በሊግ ኦፍ ኔሽንስ እና በዩናይትድ ኔሽንስ/ ስም፣ በሞግዚት እንዲተዳደሩ ተሰጡ። የሞግዚት አስተዳደሩ ዓይነተኛ ዓላማ ቅኝ ግዛት የነበሩት አገሮች ሕዝቦች፣ በሞግዚት በሚተዳደሩበት ጊዜ ስለፖለቲካ፣ ስለኢኮኖሚ፣ ስለማኅበራዊ ልማትና ራስን ስለማስተዳደር ልምምድ እንዲያገኙ ነው። በዚህ ዓይነተኛ ዓላማ መሠረት፣ ሁለቱ የዓለም ማኅበሮች የሞግዚት አስተዳደሩን ከአንዳንድ መንግሥታት ጋር ስምምነት እያደረጉ ሲሰጡ፣ በስምምነቱ ውስጥ፣ እነኛ ቅኝ ግዛት የነበሩ አገሮች ሕዝቦች፣ በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ፣ በማኅበራዊ ልማትና ራስን በማስተዳደር በቂ ልምድ ያገኙ ሲመስላቸው፣ በሞግዚት አስተዳደሩ ውስጥ እንዳሉ ከመቆየት፣ ነፃ መሆንን ቢፈልጉ፣ የምርጫው መብት የእነሱ ሆኖ፣

የሞግዚት አስተዳዳሪዎች ወዲያውኑ ነፃነታቸውን እንዲሰጧቸው ግዴታ ገብተዋል። ስለዚህ፣ «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» የተባለው ድንጋጌ፣ በዚህ እንደተገለጸው ቅኝ ግዛቶች ሆነው ኖረው፣ በዓለም ማኅበሮች ስም በሞግዚቶች ራሳቸውን ለማስተዳደር ሲለማመዱ ለቆዩ አገሮች ሕዝቦች ነው እንጂ፣ የነፃ አውጪ ግንባሮች እንደሚሉትና እንደሚፈልጉት፣ ለነፃ መንግሥታት ክፍላተ ሀገር ሕዝቦች የመገንጠል መብት የሚሰጥ አይደለም።

እንዲያውም የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ቻርተር አንቀጽ 78፣ ከዚሁ «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» ከተባለው ድንጋጌ ጋር አያይዞ፣ ነፃና የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር አባሎች የሆኑ አገሮች አንድነታቸው መጠበቅና መከበር እንዳለበት ሲያስጠነቅቅ፣ እጠቅሳለሁ:-

> «ይህ የቅኝ ግዛቶች ስለነበሩ አገሮች በሞግዚት አስተዳደሩ ውስጥ የተዘረዘረው፣ ነፃና የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር አባሎች ለሆኑ መንግሥታት ክፍላተ–ሀገር አይሆንም» ይላል።

እስቲ አሁን የኤርትርያንና የሌሎችን የኢትዮጵያ ክፍላተ ሀገር ሕዝቦች ሁኔታ፣ «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» ከተባለው ድንጋጌ ጋር አዛምደን እንመልከት። ከዚህ በላይ ተደጋግሞ እንደተመለከተው፣ ያ ድንጋጌ፣ ሁለት ቅድመ ሁኔታዎች አሉት። ከነዚህ ቅድመ ሁኔታዎች አንደኛው ፣ ድንጋጌው የሚመለከታቸው ሕዝቦች፣ የባዕድ ቅኝ ግዛቶች ሆነው የኖሩ መሆን እንዳለባቸው የሚገልጽ ነው። ሁለተኛው ከባዕድ ቅኝ ግዛት የተላቀቁት፣ በራሳቸው ነፃ ፍላጎትና በተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ውሳኔ፣ «በቀጥታ ነፃ ሊወጡ ይገባቸዋል» የተባሉት ወዲያውኑ ነፃ እንዲወጡ፣ በቀጥታ ነፃ ለመውጣት ያልተዘጋጁት ግን ለተወሰነ ጊዜ በማኅበሩ ስም በሞግዚት እየተዳደሩ በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ፣ በማኅበራዊ ልማትና ራስን በማስተዳደር ሲለማመዱ ቆይተው፣ በቂ ልምምድ ያገኙ ሲመስላቸው፣ በራሳቸው ምርጫ ነፃነታ ቸውን እንዲያገኙ የሚደነግግ ነው።

ከነዚህ ቅድመ ሁኔታዎች አንዳቸውም፣ ከኤርትርያ በቀር፣ በሌሎች የኢትዮጵያ ክፍላተ ሀገር ሕዝቦች ዘንድ አይገኝም። ስለዚህ፣ «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት » የተባለው ድንጋጌ፣ ከኤርትርያ በቀር ሌሎችን የኢትዮጵያ ክፍላተ–ሀገር ህዝቦች ፈጽሞ የማይመለከት መሆኑ ግልጽ ነው።

አሁን ባመለከትኳቸው ቅድመ ሁኔታዎችና እነሱ ባስከተሉት «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» በተባለው ድንጋጌ መሠረት፣ የኢጣሊያ ቅኝ ግዛቶች ከነበሩት ሊቢያ በሕዝብዋ ፍላጎትና በተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ውሳኔ ወደ ሞግዚት መሄድ ሳያስፈልጋት በቀጥታ ነፃ ሆነች። እንዲሁም ኤርትርያ በሕዝብዋ ፍላጎትና በተባበሩት መንግሥታት ውሳኔ፣ በሞግዚት አስተዳደር መቆየት ሳያስፈልጋት፣ በቀጥታ ከኢትዮጵያ ጋር፣ መጀመሪያ በፌዴሬሽን ፣ በኋላ በሙሉ ውህደት አንድ ሆና ነፃ ሆነች። ስለዚህ፣ የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ከሊቢያና ከኤርትርያ ጋር የነበረው ግንኙነትም እዚያ ላይ አበቃ። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ፣ የሊቢያና የኤርትርያ ጉዳይ ማኅበሩን የማያገባ፣ እንደሌሎች ነፃና የማኅበሩ አባላት ሁሉ፣የኢትዮጵያና የሊቢያ መንግሥቶች የውስጥ ጉዳይ ሆነ። ሱማሌ ብቻ በሕዝብዋ ፍላጎትና በተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ውሳኔ፣ ለአሥር ዓመታት በማኅበሩ ስም በሞግዚት ሥር ቆይታ፣ ራስዋን የማስተዳደር ልምድ ካገኘች በኋላ፣ ነፃ ሆና የስዋም ከማኅበሩ ጋር ግንኙነትዋ እንደሌሎች አባላት ሆነ።

ኤርትርያ ከኢትዮጵያ ጋር አንድ ሆና፣ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገር ሆና ከቆየች በኋላ፣ «የኤርትርያ ነፃ አውጪ ግንባር» የተባለው ተነስቶ፣ አገሪቱን በጦር ኃይል በቁጥጥሩ ሥር አደረገ። ይህ የኃይል ይዞታ መቸም እንደሌሎች በኃይል የሚደረጉ ነገሮች ሁሉ ሕገ–ወጥ የሆነና ራሱን የቻለ ሌላ ነገር ነው። ነገር ግን የነፃ አውጪ ግንባር የተባለው፣ ሕገ–ወጥ የሆነ ይዞታውን ሕጋዊ የሚያስመስል የላይ ልብስ ለማልበስ፣ «የህዝቦች የራስን እድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» የተባለውን ድንጋጌ ምክንያት በማድረግ «የኤርትርያ ሕዝብ ወደፊት ስለሚተዳደርበት አስተያየቱን በረፈራንደም ይስጥ» ብሎ አሁን ረፈረንደሙን በማዘጋጀት ላይ ነው። መቸም የጦርን የገንዘብንና የድርጅትን ኃይል ሁሉ በእጁ የያዘ ባለሥልጣን «ረፈራንደም» ወይም «የሕዝብ ምርጫ ይደረግ» ሲል፣ «የአንበሳ ጋማን ይዞ ልመና ወደፈለገው የሚያደርሰው አውራ ጎዳና» እንደሚሉት ተረት፣ እንዲያ ባለው ምርጫ ባለሥልጣኑ የሚፈልገውን እንደሚያገኝ አስቀድሞ የታወቀ ነው። ነገር ግን ረፈረንደሙ የላይ ልብስ እንደመሆኑ፣ «የቄስ ጥምጥም መሐይምን ቄስ አያደርግም» እንደሚባለው ዘይቤ፣ ልብሱ ከልብስነቱ አልፎ የውስጡን እውነት፣የኤርትርያ በጦር ሀይል መያዝ ህገ–ወጥ መሆኑን ሊያለብሰው እንጂ፣ ሊለውጠው አይችልም። እውነቱ፣ኤርትርያ ዛሬ፣በጦር ኃይል የተያዘች እንጂ፣ በተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ስም በሞግዚት የምትተዳደር አገር ባለመሆንዋ «የሕዝቦች የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ – በራስ የመወሰን መብት» የሚባለው ድንጋጌ ለስዋ የሚውል አለመሆኑ ነው። ሕጋዊው ነገርም፣ ኤርትርያ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገር ስለሆነችና ኢትዮጵያም እንደሌሎች የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር አባሎች ሁሉ የክፍላተ ሀገርዋ

አንድነት እንዲጠበቅና እንዲከበር፣ በተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ቻርተር አንቀጽ 78 የተደነገገ መሆኑ ነው።

እንግዲህ የኤርትርያን ከኢትዮጵያ መነጠል ጉዳይ «የሕዝቦች የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብት» ከተባለው ድንጋጌና ከሕግ ወገን ከተመለከትን፣ እስቲ ደግሞ ከሌላ ወገን፣ ከጥቅሙና ከጉዳቱ ወገን እንመልከተው። የኤርትርያ ሕዝብ ባለሥልጣኑ እንደሚፈልገው ከኢትዮጵያ ተለይቶ ነፃ መንግሥት ለማቋቋም የሚመርጥ ቢሆን፣ እንዲያ ያለው ምርጫ ለኢኮኖሚና ለማኅበራዊ ኑሮ ደህንነቱ፣ ጠቅላላው ለዘላቂ ጥቅሙና ለዘላቂ ሰላሙ የሚበጅ ይሆናል? በእኔ አስተያየት የሚጎዳ እንጂ የሚጠቅም ሆኖ አይታየኝም።

ኢትዮጵያና ኤርትርያ በመልክዓ–ምድር፣ የኢትዮጵያና የኤርትርያ ሕዝብ በዘር፣ በታሪክ፣ በባህልና በሌላ ተፈጥሮ አንድ አድርጎ በሚያያይዘው ኃይል ሁሉ የተያያዙ መሆናቸው የታወቀ ነው። ይህን የተፈጥሮ ኃይል ምንም ያክል የጦርና የድርጅት ኃይል፣ ምንም ያክል የገንዘብ ማባበልና መደለል ሊያሸንፈው አይችልም። የጦር፣ የገንዘብና የድርጅት ኃይል፣ የተፈጥሮ ኃይል የሚከተለውን ቀና መንገድ ሊያስናክልና እንደገና ያንኑ ቀና መንገዱን ይዞ እስኪቀጥል ድረስ፣ ጊዜ ሊያጠፉ ይችል ይሆናል። ነገር ግን የተፈጥሮን መንገድ ሊለውጠው አይችልም። ለጊዜያዊና ለግላዊ ጥቅም ኤርትርያን ከኢትዮጵያ ገንጥለው በኤርትርያ ላይ ሥልጣን ለመያዝ የሚፈልጉ ሰዎች፣ ለጊዜው ስምዋን «ነፃነት» በተባለ የክብር ስም ለውጡው፣ መልክዓ–ምድርዋን በደማቅ ቀለም አስጊጠው ለማሳየት ይችሉ ይሆናል። ነገር ግን ስምን በክብር ስም፣ መልክን በደማቅ ቀለም በመለወጥ የእውነተኛ ሁኔታን፣ የተፈጠሮ ሁኔታን ሊለውጡ አይችሉም። የእውነተኛው ሁኔታ፣ የተፈጥሮው ሁኔታ፣ ኤርትርያ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገር፣ የኤርትርያ ሕዝብ በሁለንተናው ኢትዮጵያዊ መሆኑ ነው።

ለኤርትርያ ሕዝብ፣ የስም ሳይሆን፣ የዕውነተኛና ዘላቂ ጥቅም ያለው ነፃነት፣ በደማቅ ቀለም ባጌጠ ጠባብ የወሰን ክልል ውስጥ ታጉሮ ከመኖር ይልቅ፣ ለሰፊዋና ለታላቅዋ ኢትዮጵያ በስደተኛነት ሳይሆን በባላገርነት፣ በባለቤትነት፣ በፈለገው ቦታ፣ የፈለገውን ዓይነት ሥራ እየሠራ መኖር ነው። ይህ ነው የእውነተኛ ነፃነት። ወይም በነፃነት ስም ኤርትርያን ለውጪ ባለጥቅሞች ጥገኛ ማድረግ የእውነተኛ ነፃነት አይደለም። ይህ ነፃነት አለመሆኑንም ዛሬ ንፁህ ሕሊና፣ ነገ ትውልድና ታሪክ የሚፈርዱት ነው።

የጦር፣ የገንዘብና የድርጅት ኃይሎች በማያስገድዱት ሁኔታ የኤርትርያ ሕዝብ ምርጫውን እንዲገልጽ ቢጠይቅ፣ ከኢትዮጵያ ጋር አንድነትን እንደሚመርጥ የታወቀ ነው። የኤርትርያ ሕዝብ ዘላቂ ጥቅሙና ዘላቂ

ሰላሙ፣ የእውነተኛ ነፃነቱ ጭምር፣ ከኢትዮጵያ ጋር አንድ እስከሆነ ድረስ መሆኑን ከዛሬ በፊት ባደረገው የጦርና የፖለቲካ ትግሉ አስመስክሯል። አምሳ ዓመታት ያክል በኢጣሊያ ሥር፣ አሥራ ሁለት ዓመታት ያክል በእንግሊዝ ሥር፣ ከቆየ በኋላ፣ «ኢትዮጵያ ወይም ሞት» ብሎ ከኢትዮጵያ ጋር አንድ የሆነ ማንም ሳያስገድደው፣ የኤርትርያ ሕዝብ በራሱ ምርጫ ነበር። ወደፊትም የእውነተኛ ነፃነቱና ዘላቂ ጥቅሙ ተጠብቆ ሊኖር የሚችለው፣ የተፈጥሮ ኃይል አንድ ካደረገው ከኢትዮጵያ ሕዝብ ጋር ስለሆን፣ ዞሮ ዞሮ ከኢትዮጵያ ጋር አንድነትን እንደሚመርጥ አንጠራጠርም። ስለዚህ፣ የኤርትርያ ባለሥልጣኖች ይህን የማይቀረውን፣ ለማዘግየት ብቻ፣ «ቆመንለታል» የሚሉትን ሕዝብ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ እድገት ለማፋጠን ሊውል የሚገባውን ጊዜና የሀብትም ሆነ የሌላ ኃይል በከንቱ ማባከን፣ ሁሉንም የሚጎዳ እንጂ ማንንም የማይጠቅም መሆኑን ተረድተው፣ መላልሰው እንደገና፣ እንደገና፣ ደግሞ እንደገና እንዲያስቡበት ጥሪያችንን እናስተላልፍላቸዋለን። በመጨረሻ፣ አሁን በመረቅቅ ላይ ስላለው ሕገ መንግሥት አስተያያቴን በአጭሩ መግለጽ እወዳለሁ። በሽግግሩ መንግሥት ቻርተር አንቀጽ 2 ንዑስ አንቀጽ ሐ፣ ብሔረሰቦች መብታቸው የተነካ ሲመስላቸው «የራስን ዕድል – እስከ ነፃነት ድረስ– በራስ የመወሰን መብት» የተባለውን ድንጋጌ ተግባራዊ ለማድረግ እንደሚችሉ ተገልጾዋል። ይህ ንዑስ አንቀጽ ተፈጻሚነቱ ለሽግግር መንግሥቱ ዕድሜ ብቻ፣ ማለት ለሁለት ዓመት ተኩል ያክል እስከሆን ድረስ፣ የሚፈጥረው ችግር ቢኖር ጎልቶ ላይታይ ይችል ይሆናል። አሁን በመረቀቅ ላይ ወዳለው ቀዋሚ ሕገ መንግሥት የሚተላለፍ ከሆን ግን፣ በየነገዳቸው ሕዝብ ላይ ሥልጣን መያዝ ለሚፈልጉት ሁሉ በር ከፋች ሆኖ መጨረሻው ለማይታይ ሁከትና ጦርነት መንስዔ ሊሆን ስለሚችል፣ ሕገ መንግሥቱን ለማርቀቅ ኃላፊነት የተጣለባቸው ክፍሎች አጥብቀው ሊያስቡበት የሚገባ ይመስለኛል። ተመሳሳይ ሕገ መንግሥት በነበሩዋቸው አገሮች፣ በሶቭየት ሕብረትና በነዩጎዝላቢያ ዛሬ የደረሰውም ትምህርት ሊሆነን ይገባል።

እግዚአብሔር ይስጥልኝ

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር አባል ይሁኑ!

ለምን ቢሉ ?

- ኢትዮጵያዊነት:- የሶስት ሺህ ዓመታት ሥልጣኔ:- የዳበረ ባህልና የሰከነ ማኅበራዊ ሥርዓት ውርስና ቅርስ በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:-የረዥም ዘመናት የጋራ ተጋድሎና ትግል አኩሪና ታሪካዊ ውጤት በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- በጥቁር ሕዝቦች መካከል ብቸኛ የነፃነትና የሰብዓዊ ክብር ባለቤት እንድንሆን ያበቃን መለያችን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- ሁላችንም በዘር፣በባህልና በቋንቋ መወራረስ በሕብረትና በፍቅር ሰንሰለት አያይዞ እስካሁን ያቆየን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- የእኛም ሆነ የልጆቻችን የወደፊት ሕልውናችን ዋስትና በመሆኑ ነው።

ስለሆነም በነገድ፣በሃይማኖትና በጾታ ልዩነት በማያምነው ፣በግለ ሰቦች የርዕዮትና የፖለቲካ አመለካከት ላይ አንዳችም ተጽዕኖ በማያደርገው፣ ለጋራ ሕልውና ለጋራ ልማትና ለጋራ ብልጽግና ለመሥራት ቆርጦ ለተነሣው ለኢትዮጵያዊነት ማህበር አቅምዎ በሚፈቅደው መሠረት የገንዘብ፣ የቁሳቁስ፣ የምክርና የጉልበት አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ በትህትና እንጠይቃለን።

ለጋራ ህለውና፣ ለጋራ ጥቅም፣ ኢትዮጵያዊነትን ይደግፉ!።

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር።

ክቡር ቢትወደድ ዘውዴ ገብረ ሕይወት «ኢትዮጵያዊነት ከየት ወዴት?» በሚል ርዕስ ያሰሙት ንግግር

ኢትዮጵያዊነት

መጋቢት 19 ቀን 1985

ጌታው ሊቀ መንበር

ወዳጆቼ ወገኖቼ የአገሬ ሰዎች

በዚህ የተራዘመ የፈተና ጊዜ ከአንድ የአገር ሽማግሌ የሚጠበቅ ትሑት አገልግሎት ለማበርከት በዛሬው ዕለት በዚህ ጉባኤ ፊት ለመቆም ስለታደልኩ ከሁሉ በፊት ለዚህ ያበቃኝን ቸር ጌታ እግዚአብሔር አመሰግናለሁ።

እንደምታዩኝ እኔ ከወጪው ትውልድ ወገን ነው የምቆጠረው። በእኔ ዕድሜ በአገራችን በኢትዮጵያ እየተፈራረቁ በደረሱት የሰላምና የጦርነት ጊዜያት በሰላም ጊዜ የሕዝብ አገልግሎትና በጦር ሜዳም አገሬ ከእኔ የምትጠብቀውን የባለአገርነት ድርሻ ተግባር በታማኝነት አቅርቤአለሁ ባይ ነኝ። ባለፉት የፈተና ጊዜያት ከመከራው የተማርሁት ለሰው ልጅ የተገባው ነፃነትና ክብር እንዲጠበቅ የሁልጊዜ ትጋትንና መሥዋዕትን የሚጠይቅ መሆኑን ነው።

ውድ አገራችን ኢትዮጵያ ዛሬም እንደትናንቱ ከልጆችዋ የምትጠብቀው እያንዳንዱና ሁሉም በተናጠልም ሆነ በኅብረት ድርሻ ተግባራቸውን እንዲፈጽሙ ነው። ቀደም ብዬ እንዳመለከትሁት በዚህ በማረፊያ ጊዜዬ ዛሬ በፊታችሁ የቆምኩት ይህን የኢትዮጵያን ድምፅ ለማስተጋባትና ለዕውነት አገልጋዮች ኢትዮጵያውያን ሁሉ በዕድሜያቸው ዘመን ስለአገራቸው ጉዳይ የሚገጥሟቸውን ችግሮች ለመቋቋምና ለማሸነፍም በሚያደርጉት ሙከራ፣ ለማሰብና ለመወሰን ረዳት ይሆናቸው ዘንድ

ከአንዳንድ እውነታዎች ወይም ታሪካዊ ገቢሮች ጫፍ ጫፋቸውን ለማስያዝ ነው።

ለችግሮች መፍትሔዎች ሲፈለጉ ችግሮችን አስቀድሞ አጥርቶ ማየት የመፍትሔዎቹ ግማሽ ጎን ተገኘ ማለት ነው ስለሚባል፣ ችግራችን ከየት ተነሥቶ የት እንደደረሰ ለማሳየት ጠቅላላውን ሥዕል በአጭሩ ማቅረብ ተገቢ ይሆናል።

ሁላችሁም እንደምታውቁት ባለፉት የመከራና የችግር ዓመታት ውስጥ በአገራችን በኢትዮጵያ በሰው ሕይወት ኑሮ መስከ በማናቸውም ክፍለ ሀገር ያልደረሰ በደልና ጥፋት የለም። ጸሐፊዎች በበዙበት በዚህ የምርምር ዘመን ሳይታወቅ ተሠውሮ የሚቀር አንድም ነገር ይገኝ አይመስለኝም። ወደፊት በምርምር የሚገኙት ዕውነታዎች ሁሉ በዕውነተኛ ሰዎች እየተበጠሩና እየተጣሩ ሲቀርቡ፣ ወደፊት በአስተሳሰብና በአሠራር የሚደርሱት ስሕተቶች ወይም ጥፋቶች መጠን ሊያንስ ይችላል ብዬ አምናለሁ።

በተለይ በአለፉት ዓመታት በአገራችን የደረሱ ስሕተቶችና ጥፋቶች በሰው ሕይወትና በሀገር ሃብት ውድ ዋጋ የተከፈለባቸው ስለሆነ ወደፊት የሚነሱ የአገር ሽማግሌዎችና የሕዝብ አሳብ መሪዎች ካለፈ ስሕተት የመማር ችሎታና ፈቃድም ያላቸው ከሆኑ ሊጠቀሙባቸው ይችላሉ። ከደረሱት በደሎች ከዚህ ውጭ የሆኑ በጽሕፈት ተይዘው የማይቀሩ፣ በሰው መስተኃልይ ተቀርጸው የሚቆዩ ወደፊት ለአገራችን ማኅበራዊ ሕይወት ጠንቅ ሆነው የሚቆዩ ሥነ ልቡናዊ ረቂቅ በደሎች አሉ።

በዚሁ ባለፈው ጨለማ ጊዜ ውስጥ በሰው ሕይወት ከደረሰው እልቂትና በአገር ሀብት ከደረሰው ጥፋት በላይ፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ ለዘመናት አክብሮ ያኖራቸውና የኖረባቸው አኩሪ ታሪኩና የበለጸገ ባህሉ በረቂቅ አሠራር እየተንሳቆሉና እየጠፉም ናቸው። በዚሁ አሠራር ከኢትዮጵያዊው ማኅበረሰብ ሁሉንም ክፍሎች ማንነታቸውን ለማስረሳትና አዲስ የክህደት ሕይወት ጀማሪና ተከታይ እንዲሆኑ ለማድረግ፣ በጠቅላላው የነፃነት ፣ የባህልና እምነት እመቤት ኢትዮጵያ ከእነኚህ ሕይወት ሰጥተው፣ አሙቀውና አድምቀው፣ በዓለም ላይ አሳውቀው ከአኖሩዋት ሃብቶቿ ለማራቆትና ለማደህየት በፖለቲካ ድርጅቶች ፣ በትምህርት ቤቶች፣ በማኅበራዊ ተቋሞች፣ በሌሎችም ሕዝባዊ ግንኙነቶች ሁሉ ብዙ ጥረቶች ተደርገዋል።

ምንም እንኳ ሕዝቡ በፈቃደ ጽኑነት የተቋቋመው ቢሆን ቀደም ብዬ እንዳሳየሁት ጉዳት አልደረሰም ማለት አይቻልም።

በአብዮት ስምና በሕዝብ ኪሣራ ሥልጣንን በሚሻሙ ወገኖች መካከል ለ18 ዓመታት በተኪያሄደው የእርስ በእርስ ጦርነት ጊዜ፣ ይኸን የመሰለና

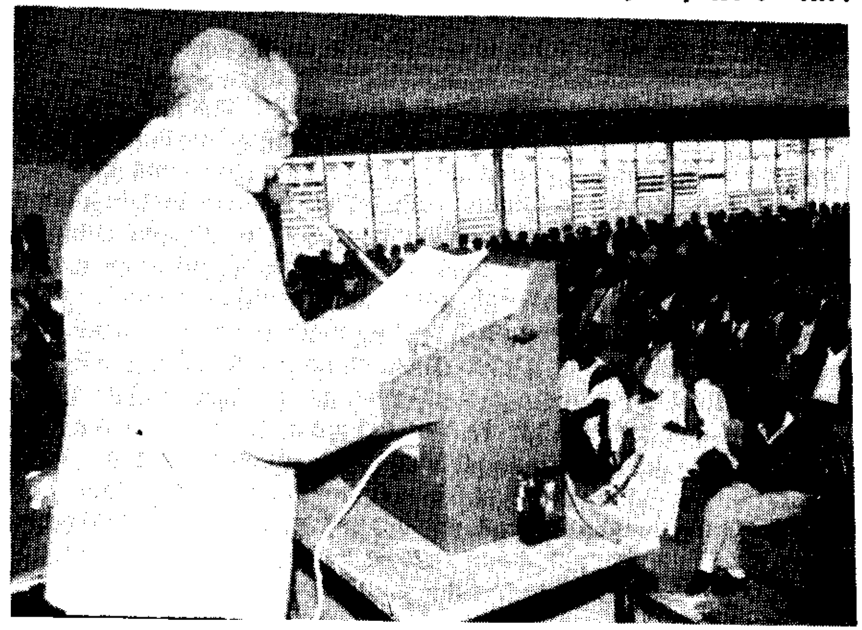

ቢትወደድ ዘውዴ ገብረሕይወት «ኢትዮጵያዊነት ከየት ወዴት» በሚል ርዕስ ንግግር ሲያደርጉ

ሌላም በዚህ ጊዜ ሊነገር የማይቻል ብዙ በደል በአገር ላይ ከደረሰ በኋላ ከውጭና ከግቢ ተፅዕኖ አይሎበት የጨለማው ኃይል ሲወድቅ በአለፉት በእነዚህ ዓመታት ውስጥ በውጭ ሁነው ይታገሉት የነበሩት ተቃዋሚ ኃይሎች ኢሕአዲግና ሕግአኤ እያንዳንዱ በአሸናፊነት አዲስ አበባና አሥመራ ገብተው አገሮቹን በቁጥጥራቸው ሥር ከአደረጉ የ22 ወራት ጊዜ አልፈዋል። ሁለቱም ወገኖች በየበኩላቸው በያሉበት የሥልጣን እዛብ ይዘው ሕዝቡን በመምራት ላይ ናቸው።

ሁላችሁም እንደምታውቁት ከ20 ወራት በፊት በኢትዮጵያ ጊዜያዊ የሽግግር መንግሥት የተቋቋመበት አዋጅ /ቻርተር/ እንደሚያመለክተው፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ በዲሞክራሲያዊ መብቶቹ ተጠቅሞ የራሱን ዕድል በራሱ ለመወሰን እንዲችል ለዚህ ዕድል በቂ የሚያደርገው ሁኔታ እንዲመቻችለት ተረጋግጦአል። ምንም እንኳ ቻርተሩ ስለኤርትራ የሚናገረው ባይኖር፣ በዚያም በኩል የሕዝብ ውሳኔ የሚጠበቅበት ጊዜ መቃረቡ ታውቋል። ይህ ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ከባድ የፈተና ጊዜ መሆኑ ነው። የሃምሳ ሚሊዮን

ሕዝብ ሕይወት የሚነካ ውሳኔ ለማድረግ በቅርብ ጊዜ ወደ ምርጫ ጣቢያ ሥሔድ ያለበት የኢትዮጵያ ሕዝብ ለዚህ ከፍተኛ የኃላፊነት ተግባር በሚገባ ተሰናድቷል ወይ? ከሁሉ በፊት ዕድሉስ ተሰጥቶታል ወይ? እንደነዚህ ያሉት ጥያቄዎች በአድራጎት መልስ ማግኘት ይገባቸዋል።

በዚህ አጋጣሚ በሁለቱም በኩል በአለፉት 20 ወራት የሽግግር ጊዜ ውስጥ የተደረገ ሙከራ ቢኖር ሕዝቡን ወደ ዕውነት አቅጣጫ በመምራትና የአንድነት ሕይወቱን ለመመሥረት በሚያስችል ሁኔታ ላይ በመድረስ ፋንታ፣ ከተረዳውና ከአያያዘው ታሪኩ ማለያየትና ወደተሳሳተ አቅጣጫ የመምራት አዝማሚያ ነው የሚታየው። ለምሳሌ ያህል ብንጠቅስ በዚህ ጊዜ ውስጥ በሬዲዮና በሌሎችም የዜና ማሰራጫዎች እየተደጋገመ ሲነገርና ሲታይ የቆየው የሚያመለክተው በወገን ሕዝብ መካከል የልዩነት መንፈስ በመንዛት ጥላቻና አለመግባባት እንዲሰፋ ጥረት የሚደረግ መሆኑን ነው። ሌላው የሚያደናግር ነገር በአንድ በኩል የአገራችን የእርሻ መሬቶች የጋራ የሕዝብ ንበረት ናቸው ተብለው አራሹ የግል ርስት አይፈቀድለትም ሲባል፣ በሌላው በኩል ደግሞ አንድ የአስተዳደር ክልል አገር የዚያ ክልል ነገድ የግል ርስት እንደሆን ሁሉ በቁጥር አነስተኛ የሆኑ ሌሎች ነገዶች እንደባይተዋር እየታዩ የተቸገሩበት ጊዜ ነው። ስለዚህ ይህ የሰው ሃሳብ የተምታታበት አመራር ውጤቱ ምን እንደሚሆን መገመት አያስቸግርም። ይህ አደገኛ አዝማሚያ በቶሎ ካልተገታ ውጤቱ ለማንም የማይበጅ ስለሚሆን ሁሉም በምር ሊያስብበት ይገባል።

ውድ አገራችን ኢትዮጵያን በሠላማዊ አሠራር ከኋላ ቀርነት ወደፊት በማራመድ የተሻለ ኑሮ ደረጃ ለማድረስ ካሁን በፊት በየጊዜው መሞከሩ አልቀረም ነበር። ነገር ግን ሙከራው ሁሉ ከውጪ ጣልቃ ገብ ነፃ ሆኖ ሊዘልቅ አለመቻሉ ነው ዋና ችግራችን።

ጵድቅ በኃይል ላይ አይሉ በኢትዮጵያ የኢጣሊያ ወረራ ጊዜ ካበቃ ብዙ ዘመናት አልፈዋል። ይሁን እንጂ ዛሬ በመካከላችን በቅሎና አድጎ የሚታየው ጥላቻ ጠላት ከ52 ዓመታት በፊት በአገራችን ውስጥ በሕዝብ መካከል የዘራው ልዩነት ዘር ያፈራው ስለሆን ማስታወሻው አልጠፋም ማለት ነው።

በዚያ ጊዜ ጠላት በግፍ አገራችንን ከመውረሩ በፊት በስውር ጣልቃ ገብ አሠራር በኢትዮጵያ ሕዝብ መካከል በነዛው የሃሠት ወሬ የየክፍለ አገሩን አስተዳዳሪዎችና ሕዝቡን ከማዕከላዊው መንግሥት አራርቆና አጋጭቶ የውስጥ ኃይላችንን ካዳከመ በኋላ ነበር በመናቸውም የፈሪ በትር በጋዝ መርዝ ሳይቀር ተገልግሎ አገሩን ለመውረር የቻለው። በወራሪነት በቆየበት

ጊዜም እንዲሁ በገሀድ አሠራር « ከፋፍለህ ግዛ» የተባለውን የቅኝ ገዦዎች መመሪያ ተከትሎ የሃሠት ወሬ በመንዛት አንዱን ነገድ ከሌላው እያጣላና እያጋጨ አንዱን ነገድ አስታጥቆና ሌላውን ትጥቅ አስፈትቶ ሲያስመታና ሲያማታም ነው የኖረው። ይህን የጠላት ሥራ ያላወቀ ሊያውቀው፣ ያወቀ ሊያስታውሰው ይገባል።

ከሃያ ዓመታት በፊት በአገራችን የለውጥ ፍላጎት ተነሳስቶ በነበረ ጊዜ በኢትዮጵያ ምሁራን መካከለ በታወቀ ቦታና ጊዜ ውይይት ሲደረግ በአንድ በዕድሜና በትምህርት ቀደም ብሎ በሚታየውና በሌሎች ወጣቶች መካከል ልዩነት ተነስቶ እንደነበረ አስታውሳለሁ። በመጀመሪያ ከወጣቶቹ ለታላቅየው የቀረበለት ጥያቄ የአብዮት ተሳታፊ እንዲሆን ነበር። ጥያቄአችውን በመሠረቱ ከተቀበለና ገለጣቸውን ካዳመጠ በኋላ የለውጥ ማምጣት ሙከራ በሠላማዊ አሠራር ካልሆን በኃይል መሞከር አደገኛ መሆኑን ራሱ ብቻውን አስረጂ ሊሆን በሚችል ምሣሌ በሚያሳምን ኃይለ ቃል ለማሳመን ሞክሮ ሳይሳካለት ቀርቶአል።

ያሰው በዕድሜ ጠና ያለና ያነበበ አባቱም አርበኛ ስለነበሩ የጣሊያን ወረራ በኢትዮጵያ ማኅበረሰብ ምን ያህል ጉዳት እንዳደረሰ የተረዳ እንደነበረ ግለጽ ነው። አሁን የገጠመን የመበታተን ሁኔታ ነው ቀደም ብሎ የታየው።

የኢትዮጵያ የቅርብና የሩቅ ጠላቶቿ ቀደም ብለው በየጊዜው ያደረጉት ሙከራ ስላልተከናወነላቸው፣ ጊዜ ሲጠብቁ ቆይተው አሁን ሕዝቡ መከራና ችግር በተፈራረቀበትና በደኸየበት፣ ከማናቸውም መንፈሳዊ ኃይሉ ተለይቶ በተዳከመበት ጊዜ፣ በአንዳንድ በተሳሳቱ ልጆቿ ስሜትና በራሱ በሕዝቡ ኪሣራ በመገልገል ለመጠቀም በመታገል ላይ ናቸው ለማለት ይቻላል። ይህ ክፉ አዝማሚያ በቸልታ መታየት ስለሌለበት ሁሉም ተሰባስቦ ሊነጋገርበት ይገባል። የሆነ ሆኖ በዚህ ጊዜ ከግቢም ሆነ ከውጭ ይህን ሁኔታ የሚያባብሱት ኃይሎች የረሱት አንድ ዕውነት እንዳለ ማስታወስ የሚገባ ነው። ይኸውም የኢትዮጵያ ሕዝብ ማናቸውንም ጥቃት ለመቋቋም የሚችል በክፉ ቀን የሚገለጽ ጽኑ ኃይል ያለው መሆኑን ነው። ይህ ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተወረሰ የቆየ የራሱ የሕዝቡ ልዩ መታወቂያው መሆኑን ታላቁ ሊቅ አለቃ ኪዳን ወልድ ክፍሌ በአንድ የግጥም ስንኝ እንዲህ ሲሉ ገልጸውታል:-

«እናት ኢትዮጵያ የአፍሪካ ባለ አልጋ እጆቿን ወደ እግዜር የምትዘረጋ» የሚል ነው።

ይህ ታሪካዊ ትዝታ ኢትዮጵያ በአፍሪካ ውስጥ ጥንታዊና ብቸኛ ታጋይና በእምነትዋም ጽኑነት የታወቀች የነፃነት እመቤት የጀግኖች እናት መሆንዋን የሚያሳይ ነው። ትግል ከእምነት ጋር ሲተባበር ተዓምራት ይሠራል።

በዚህ አሁን ባለንበት ጊዜ ያለፈ ታሪክና ድርጊት፣ የመንግሥት ሥርዓታዊ አመራር እንዳልነበረ ሆኖ የሚነገርበትና ሁሉም ነገር በመደዳ ተነቅፎ ለነቃፊ የተሰጠበት ጊዜ በመሆኑ አገሪቱ ለአደጋ ተመቻችታ ነው የምትገኘው።

ስለዚህ ይህንና የሚከተሉትን የታሪክ ማስታወሻዎች ለማቅረብ የተነሣሣሁት፣ የኢትዮጵያ ሕዝብ በሥርዓተ መንግሥትና በሥልጣኔ አኗኗር አንጋፋና የደመቀ የነፃነት ታሪኩን አስከብሮ የኖረ እስካሁን ድረስ ማናቸውም ዓይነት ኃይል ከአንድነቱና ከነፃነት ክብሩ ሊለያየው እንዳልቻለ ለማሳየትና መንፈሱንም ለአሁኑ ትውልድ ለማውረስ ነው።

የኢትዮጵያ ታሪክ በአጭሩ

የኢትዮጵያ ሕዝብ ጥንታዊ–ዘመናዊ ሕዝብ ነው። ጥንታዊ የሚያሰኘው፣ በብሉይ ኪዳን የፍጥረት ታሪክ ከተጀመረበት ጊዜ አንስቶ የታወቀ መሆኑን፤ ዘመናዊ የሚያሰኘውም ሳያቋርጥ እስከዛሬ የቆየ ረጅም ዕድሜውን ታሪክ ስለሚያረጋግጥልን ነው። አንዳንድ ዕውቅ ታሪክ ጸሐፊዎች ከእንደዚህ ያለው ዕውነታ በመነሣት የኢትዮጲያን ሕዝብ ሥርና አመጣጥ ከአዳም ጀምረው ይተርኩታል። ይህን ለኋላ አቆይተን ከጥፋት ውኃ ወዲህ ካለው ብንነሣ እንኳ ከታላቁ መጽሐፍ እንደምንረዳው የኢትዮጵያውያን አባት ከጥፋት ውኃ ከነቤተሰቡ የዳነው የእግዚአብሔር ሰው የኖኅ የልጅ ልጅ ኩሽ ነው።

በ5ኛው መቶ ዘመን አሪት፣ ብሉይ ኪዳን ከዕብራይስጥ ወደ ጽርዕ ሲተረጎም «ኢትዮጵያ» ተብሏል።የኩሽ ልጆች የሠፈሩባትን አገር በአባታቸው ስም አስጠርተው ሲኖሩ፣ እንዲሁም ደግሞ ከ10ኛው መቶ ዘመን ብሉይ ጀምሮ በየጊዜው ነገደ አግዓዚያን የተባሉ ሴማውያን ቀይ ባሕርን እያቋረጡ ወደ ኢትዮጲያ ገብተዋል።

ከዚያም በኋላ ከሰሜንና ከደቡብ አቅጣጫ ከሴምና ከካም ነገዶች በየጊዜው ከገቡት ሁሉ ጋር በአንድ ወገን ሕዝብነት ታውቀው፣ በአንድነት የኖሩባት ኢትዮጲያ በመልክአ ምድር አቀማመጥዋ ተለይታ የታወቀች አገር ናት።

የአገራችን ታሪክ በውጭ ታሪክ ጸሐፊዎችም የታወቀ በመሆኑ ከብዙዎቹ ለመጥቀስ ጊዜ ቢያንሰንም፣ በ10ኛው መቶ ዘመን ብሉይ የተነሣው ሆመርና በ5ኛው መቶ ዘመን ብሉይ የተነሣው በሐቀኝነቱ የታሪክ አባት የተባለው ግሪካዊው ሄሮደቱስ፣ ሁለቱም በየዘመናቸው የኢትዮጵያን ሕዝብና የአገሪቱን ታሪክ በአድናቆት በመጥቀስ ለዓለም አስተዋውቀዋል። ሌሎችም ታሪክ ጸሐፊዎችና ገጣሚዎች አገር መርማሪዎችም በየድርሰታቸው ሕዝቡን በነጻነት ወዳድነቱና ታጋይነቱ አክብሮትን ሲገልጹ በግብረገብነቱና በመለከ መልካመነቱም አድንቀዋል አሞግሰዋልም።

የቅርብ ጊዜ የአገራችን ታሪክ ተመራማሪዎች ከነበሩትም መካከል ሊቁ አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ በበኩላቸው ስለ ማኅበረሰቡ ያላቸውን አመለካከት ሲገልጹ «የኢትዮጵያ ሕዝብ አንድነት፣ ነፃነትና ልዩነት ያለው ሕዝብ ነው» ብለዋል። ይህን አሁን ካለንበት አንፃር ስናየው፣ በአሁኑ ወቅት « ብሔረሰብ» የተባለው የነገድ ስም ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የታወቀ እንደነበር እንረዳለን። በዚህ ሁኔታ የኢትዮጵያ የማኅበረሰቡ አንድነት ልዩነቱን ሳያጠፋው፣ ልዩነቱ ደግሞ አንድነቱን ሳያላላው በተመዛዘነ ኑሮ በስምምነት አብሮ የኖረ አንድ ሕዝብ መሆኑን ያረጋግጥልናል። ይህ ጊዜ የማይሽረው ዕውነት ነው።

በዚህ ዓይነት የታሪክ ሂደት ውስጥ አልፉ በጠቅላላ አነጋገር ውድ አገራችን ኢትዮጵያ በብዙ ሺህ ዘመናት በሚቆጠረው የነፃነትና አንድነት ታሪኳ በዓለም ታውቃ የኖረች፣ በጥንታዊ ሥልጣኔአቸው ተለይተው ከታወቁት አገሮች ጋር የምትቆጠር አገር ናት። በውስጧም የተለያዩና የተዛመዱ ቋንቋዎች፣ የልዩ ልዩ እምነትና ባህሎች ባለቤቶች የሆኑ ብሔረሰቦች ተስማምተውና ተደጋግፈው ለአያሌ ዘመናት ደግና ክፉውን አብረው በመካፈል፣ በኢትዮጵያዊ ባለአገርነታቸውና በነፃነት ታሪካቸው ኮርተው አብረው ኖረዋል። አሁንም አብረው አሉ። ወደፊትም ለጋራ ጥቅማቸውና ለነፃነት ክብራቸው ሲሉ አብሮ ከመኖር የተሻለ ማማረጫ የላቸውም።

ጥንታዊው ሥርዓተ መንግሥትና የሕዝብ አስተዳደር

ኢትዮጵያ ከብዙ ዘመናት ጀምሮ በነገሥታት ስትተዳደር የኖረች አገር ናት። ከክርስቶስ ልደት በፊት በ10ኛው መቶ ዘመን ብሉይ በነቢዩ ሳሙኤል ጊዜ የእሥራኤል ነገሥታት ሁሉ በሕዝቡ ጥያቄ በእግዚአብሔር ፈቃድ ቅብዓ መንግሥት ተቀብተው እንደሚነግሡ፣ የኢትዮጵያ ነገሥታትም ሲነግሡ በዚያን ጊዜ የተሠራውን ሥርዓተ ንግሥ ተከትሎ የሚፈጸመው

በቤተ እግዚአብሔር ወይም በቤተ ክርስቲያን ነበር። ንጉሥ ሲነግሥ፣ ጥበቡን፣ ኃይሉንና ግርማውን ከየት እንደሚያገኝ፣ ስለሚራራበትና ስለሚጨክንበትም ሁኔታ በሥርዓተ ንግሡ ላይ የሚነገረው ብዙ ነው። በዚህ ጊዜ ተለይቶ መነገር የሚገባው ንጉሥ ሥልጣኑን ሲቀበል ሕዝቡን በፍትሕና በርትዕ፣ በፈሪሀ እግዚአብሔር እንዲያስተዳድር ቃለ መሐላ ተቀብሎ ሥርዓተ ጸሎት የሚደረስለት መሆኑ ነው። ስለ ሥርዓተ ንግሡ ይህን ያህል ከተነገረ አሁን ወደ ሕዝብ አስተዳደሩ እንገባለን። ቀደም ብሎ እንደተገነገረው የንጉሥ በሕዝብ ላይ መንገሥ የተጀመረው በእግዚአብሔር ፈቃድ ይሁን እንጂ ፍላጎቱና ጥያቄው ከሕዝቡ ነው የቀረበው፣(1 ሳሙ. ምዕራፍ 10)።

ሰው ከዕውቀት ጋር የተፈጠረ፣ ክፉና በጎን፣ ጥቅምና ጉዳትን ለይቶ የሚያውቅ የፍጥረታት ሁሉ የበላይ አስተዳዳሪ እንዲሆን ሥልጣን የተሰጠው ስለሆነ፣ በራሱም አስተዳደር ጉዳይ ምርጫውና ውሳኔው የራሱ ነውና ኃላፊነቱን ተቀብሎ ሕዝብ በሕግ መሠረት ያስተዳድረኛል ብሎ የሚያምንበትን፣ አገልጋይ ይሆንኛል የሚለውን ሲመርጥ፣ የሚተዳደርበትሥርዓት ታውቆ፣ በአገልጋዮቹና በተገልጋዮቹ መካከል ስምምነት መኖር ነበረበት። በዚህ መሠረት የተሠራው የጥንቱ የኢትዮጵያ አስተዳደር ሥርዓት በሦስት ዋና ምድቦች ተከፍሏል። በግብር ስማቸውም አንጋሽ፣ ነጋሽ፣ ቀዳሽ ተብለው ይታወቁ ነበር። አንጋሹ ሕዝብ፣ ነጋሹ ንጉሥ፣ ቀዳሹ ካህናት ናቸው።

አንጋሽ የተባለው ሕዝቡ ሥርዓቱን ወድዶና ፈልጎ የተቀበለው ነውና ለነጋሹና ለቀዳሹ ለሁለቱም ክፍል አገልግሎት አቅራቢዎች የአገልግሎት ዋጋ ግብር ከፋይ የሚሆን ነው። ሕዝቡን ገባር ያስኘውም ይህ ሥሪት ነው። ሥሪቱን የሚነቀፍ ያደረገው የተጠቃሚዎች ከወሰን ማለፍ እንጂ በመሠረቱ ሥርዓቱ ክፉ ነው የሚባልበት ምክንያት የለም። በሌላ መልኩ ስንገልጸውም የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር፣ የቄሣርንም ለቄሣር የተባለው ነው።

ነጋሽ የተባለው የአስተዳደሩን ኃላፊነት በእግዚአብሔር ፈቃድ ከሕዝቡ የተቀበለው ንጉሡ፣ የየነገዱን አባቶችና ዳኞችን፣ የሠራዊት አለቆችንም ይዞ ሕዝቡን በየአገሩ፣ በየወገኑ ያስተዳድራል፣ ይዳኛልም። ብዙዎች እንደሚያውቁት በኢትዮጵያ ነገሥታት አልፈው ነገሥታት በተተኩበት ጊዜ ሁሉ በሚያናግሩት አዋጅ « ንጉሡ ሞተዋል፣ ንጉሡ ለዘለዓለም ይኑሩ፣ በያለህበት እርጋ፣ ነጋዴም ነግድ፣ ገበሬም እረስ።» እየተባለ የሚገለጽ ሲሆን፣ በዚያው ወቅት ተለይቶ የሚሰጠው ተስፋ « እንደ አባትህ አሳድርሃለሁ» የሚል ነው። እዚህ ላይ የምንረዳው፣ በማኅበረሰቡ ውስጥ በየአባታቸው ተለይተው የሚታወቁት ባለአባት ነገዶች መኖራቸውን ነው። ለሕዝብ አልበጀም ተብሎ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ዘመን የተሻረው ይህ

የባለአባት ሥርዓት ከዚህ ሁኔታ የተገኘ ነው። በዛሬው ጊዜያችን የአሁኑ የኢትዮጵያ ትውልድ የምሁሩ ክፍል ያለፈውን ሥርዓት ለማክፋፋት ከግፈኛው የአውሮፓ ፊውዳል ሥርዓት ጋር አዛምዶታል። ይህንንም ያስነቀፈው የሰው አሠራር ይሆናል እንጂ ሥርዓቱ አይመስለኝም።

ቀዳሽ የተባሉት ካህናት፣ ለአገሩ ሰላም፣ ለሕዝቡ ደኅንነትና ሰላማዊ ኑሮ መገኘት በጸሎት የሚተጉ ከመሆናቸው በላይ፣ ለመንፈሳዊና ማኅበራዊ ኑሮ ጉዳይ ኃላፊ ነበሩ። እስከ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት ድረስ የትምህርት አሰጣጥና አመራር በእነሱ እጅ ነበር። ንጉሡ በቤተ እግዚአብሔር ወይም በቤተ ክርስቲያን ለሕዝቡ የገባው ቃል ሲጎድልና ሲዛባ የመምከርና የመደመጥ ሥልጣን ነበራቸው። በእንርሱም በኩል አገልግሎት ሲጎድል ንጉሡ በበላይ ጠባቂነቱ ስሕተት እንዲታረም ለማሳሰብና ለመቆጣጠር ሥልጣን ነበረው። ስለዚህ እንደዛሬው ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት አንዱ ሌላውን የሚያርምበትና የአሠራር ሚዛን የሚጠበቅበት ሥርዓት ነበር ማለት ነው። ታሪክ እንደሚያረጋግጠውም በአገር ላይ አደጋ በመጣ ጊዜ በሁለቱ አገልግሎት ክፍሎች መካከል ኅብረት እንደነበረ የታወቀ ነው።

ለዘመናት አገልግሎ ያለፈው ይህ ጥንታዊ ሥርዓተ መንግሥት እስከጊዜው በአገልግሎቱ ብቁ ሆኖ ለመቆየት የቻለው፣ የመሪዎች ኅሊና በፈሪሀ እግዚአብሔርና በይሉኝታ የሚዳኝበት አስገዳጅ ኃይል ስለነበረው ነው። አጽንቶ ያኖረውም ምሥጢሩ ይኸው ይመስለኛል። እንዲህም በመሆኑ ሕዝባቸውን በቅንነትና በታማኝነት ያገለገሉት ሲወደዱበትና ሲመሰገኑበት፣ ታማኝ ያልሆኑትና ጠማሞቹ ግን ሲጠሉበትና ሲዋረዱበትም ኖረው አልፈዋል። በየትም አገር፣ ምንጊዜም ቢሆን መሪዎችም ሆኑ ሥርዓቱ ፍጹምነት ያለው ሆኖ ሁሉም በመደዳው የሚመሰገን፣ ወይም ሁሉም በመደዳው የሚነቀፍ የለም። ባለፈው በደፈናው ከመፍረድ በፊት አመዛዛኝ ኅሊና የሚያስፈልገው ለዚህ ነው። ከዚህ አስተሳሰብ ውጭ በድፍረት ወይም ባለማወቅ የሚሠራው ሥራ በከፍተኛ መሥዋዕት፣ በቅንነትና በታማኝነት አገራቸውን አገልግለው፣ የአገራችንን አንድነትና ነፃነት ጠብቀው ያቆዩንን ውድ አባቶች ፍትሕ መንሳት ከመሆኑም በቀር የአሁኖቹንና ወደፊትም የሚነሡትን ተስፋ የሚያመነምንና መቆሚያ መሠረትም የሚነሳቸው ይሆናል ብሎ መስጋት ይገባል።

ይህ የጥንቱ ሥርዓት አገልግሎቱ ፍጻሜ ላይ ደርሶ ከጊዜው ፍላጎት ጋር የሚስማማ ሌላ የአስተዳዳር ሥርዓት የተተካው ከአድዋ ድል በኋላ በአፄ ምኒልክ ዘመነ መንግሥት ነው። የአድዋው ድል ያስገኘው ዝና የዓለም ሕዝብ ፊቱን ወደ ኢትዮጵያ እንዲመልስ ስላደረገ ከአዲሱ ሁኔታ ጋር የሚስማማ አዲስ ሥርዓተ መንግሥት መተካት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ

ነው። በዚህ ጊዜ መታወስ የሚገባው ሌላው እውነት ሁላችሁም እንደምታውቁት የአድዋ ጦርነት ኢትዮጵያውያን በሙሉ የተሳተፉበትና ሁሉም የባለአገርነት ድርሻ ያበረከቱበት፣ በጋራ ፈቃድና ትግል የጋራ ተገቢ ኩራት ያተረፉበት በመሆኑ፣ መላውን የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚያኮራ፣ በምሳሌነቱ ምንጊዜም የሚያገለግል የታሪክ ቅርስ ነው።

አዲሱ የሥልጣኔ ዘመን

በ20ኛው መቶ ዘመን ሐዲስ መጀመሪያ በኢትዮጵያ ዙፋን ላይ የተቀመጡት የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት የተመራበት ሕገ መንግሥታዊ አዲስ ሥርዓት በመሠረቱ የምዕራብ አውሮፓን ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት የተከተለ ነው ቢባልም፣ በሙሉ ስላልተቀበለው የዘመናችን ምሁራን አነስ ያለ ቦታ እንደሚሰጡት ይታወቃል። ሆኖም ካለፈው የልማድ አሠራር በማውጣት በሕግ ፊት የኢትዮጵያውያን ሁሉ እኩልነት ፣ የሃይማኖት የአምልኮት ነፃነት የታወቀበትና ወደ ዘመናዊ አስተዳደር ሊያስገባ የቻለ በመሆኑ «አዲሱ የሥልጣኔ ዘመን» እየተባለ ሲጠራ ነው የኖረው።

የመነሣትና የመውደቅ፣ እንደገናም የመነሣት ዕድል የተፈራረቁበት ያ መንግሥት የረጅም ጊዜ አገልግሎት አበርክቶ ያለፈ ነው። በየመልኩ የሚመሰገንበትና የሚነቀፍበት ጎኖች አሉት። በዘመኑ ስለተፈጸሙት አጭር ማስታወሻ በተለይ የቀረበ ስለሆነ በዚህ ጊዜ ያንኑ ለመድገም ፍላጎት የለኝም። ቢሆንም በዚሁ ጊዜ ከቆየ ትዝታ ጥቂቱን ማካፈል ተገቢ ይመስለኛል:-

የመጀመሪያው ክፍል የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመን መንግሥት ኢትዮጵያውያን፣ በተለይ ወጣቱ ክፍል ለክብራቸውና ለጥቅማቸው የነቁበትና የተባበሩበት ጊዜ ነበር። በ1928ዓ.ም. በጦርነቱ ጊዜ ሕዝቡን ለዘመቻ ለማነሣሣትና ለማዘጋጀት ስሙ ተለውጦ « የአገር ፍቅር» ማኅበር የተባለው፣ ከዚያ ቀደም ብሎ ወጣቶች ያቋቋሙት « የፍቅርና የአንድነት ማኅበር» ተብሎ ይጠራ የነበረው ነው። ያ ጊዜ ታላቅ የሚያንቀሳቅስ ኃይል ነበረው። በዚያን ጊዜ የታየው የፍቅርና አንድነት መንፈስ በዚህ ጊዜ ተገኝቶ የሕዝቡን ልብ ለመማረክ ቢችል፣ ይህ ያለንበት ዘመን እንዴት ያለ የመከናወንና የደስታ ዘመን በሆን ነበር። ያ ዘመን የለውጥ ፍላጎት ነፋስ ጤናማ ሽውታውን ያሰማበት፣ የዚያ ጊዜ ጋዜጦቻችን፣ «አእምሮ»፣ «ብርሃንና ሰላም»፣ «የአጥቢያ ኮከብ»፣ ያንን ፍላጎት ያስተጋቡበት፣ በትምህርት ቤቶቻችን ዕውቀት ብርሃንንና ሥራን ለማስወደድ፣ ስንፍናንና

ጉቦን ለማስጠላት፣ የነፃነትንና የአንድነትን ዋጋ ለማሳወቅ፣ ቴያትሮች የሚታዩበት፣ መዝሙራት የሚዘመሩበት፣ የሕዝቡ መንፈሳዊና ሥጋዊ ሕይወት እንዲበራ በመመኘት «አብሪ ብርሃንሽን ቅድስት አገራችን» የተባለው መዝሙር የተዘመረበት፣ በጠቅላላውም ስለ መንግሥት መሥሪያ ቤቶች አሠራር፣ ስለ ጦር ሠራዊትም ድርጅት የመሻሻል ሥራ የታየበት፣ በተለይ በብሔራዊ ትዳር በኩል አገሪቱን በዕድገት ጎዳና ወደፊት ለማራመድ ተፈልጎ ከጃፓን ቴክኒካዊ ዕርዳታና ትብብር የተጠየቀበት ጊዜ ነበር።

ከዚህ ፍላጎት ጽናትና ናፍቆት የተነሣ፣ ለትብብሩ መታመኛ ይሆን ዘንድ

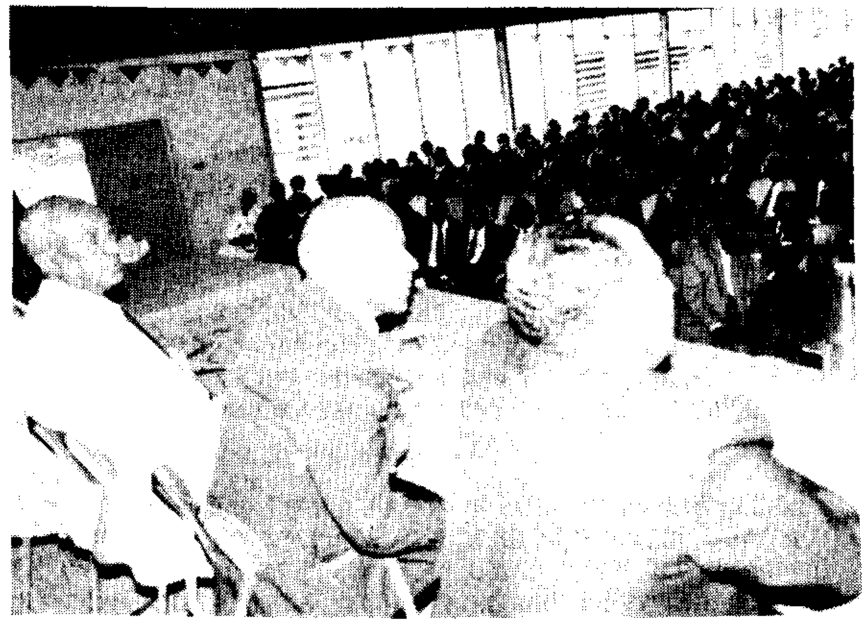

ቢትወደድ ዘውዴ ገብረሕይወት በንግግራቸው መካከል ቁም ነገር አዘል መልዕክቶችን በምሳሌ ሲያስረዱና የአዳማጩ የፈገግታ ምላሽ

አንድ የኢትዮጵያ መስፍን ከአንዲት የጃፓን ሰፋኒት ጋር ለማጋባትም ሃሳብ ነበረ። የታወቀው የእንግሊዝ ታሪክ ጸሐፊ ሐሮልድ ቶይንቢ (Survey of International affairs, 1935. Vol. 2.) መጽሐፉ እንዳረጋገጠው፣ ይህን በጎ ሃሳብ የዚያ ጊዜ ኮሎኒያሊስቶች አሰናክለውታል። በዚህም ብቻ

ተወስነው አልቀሩም። በኢትዮጵያ ላይ የግፍ ወረራ ተደረገ። በዚህም ምክንያት በኢትዮጵያ መታየት የጀመረው ብርሃን በጅምሩ እንዲጠፋ ሆነ።

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ለ5 ዓመታት የትግል ጊዜ ቀጥሎ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጊዜ የኢትዮጵያ መንግሥት በድል አድራጊነት ከተመለሰ በኃላ የተፈጸመው፣ ከሁላችንም መሰተኃልይ ፊት ያልጠፋ ስለሆነ በአጭሩ በጽሑፌ ከቀረበው ሌላ ሰፊ ሐተታ ያስፈልገው አይመስለኝም። በዚያም ጊዜ የታየው ብርሃን እየበራና እየደመቀ በመሄድ ፋንታ እየደበዘዘ መጥቷል። ለምን እንዲህ ሆነ? በኢትዮጵያ ብርሃን መታየት በጀመረ ቁጥር እየተጠባበቀ የሚያጠፋውስ ማነው? የሚል ጥያቄ ቢነሣ፣ ለዚህ መልሱ በዕውቀት አፈላላጊነት በሚገኝ ዕውነት ላይ የተመሠረተ ከሆነ፣ ዕውነትን ጋሻ ለድርገን ችግራችንን መቋቋም ያቅተናልን? «ዕውነት ነፃ ያወጣችኋል» የተባለውን መለኮታዊ መመሪያ ብንቀበለው ወደ ዕውነት ይመራናል ብዬ አምናለሁ። የትውልዱ ፈቃድና ችሎታ በዚህ ጊዜ ነው የሚፈተነው።

በዚህ ውይይት ጊዜ ባለፉት ጊዜዎች ከተሠሩት ሥራዎች ለይቼ የማነሣው፣ ኤርትራን ከጠላት እጅ ነፃ ለማውጣት የተደረገውን ትግልና ውጤት ነው። ያ ጊዜ ኤርትራ ከእናት አገርዋ ከኢትዮጵያ ጋር የተቀላቀለችበት፣ ሕዝቡ ከባዕድ አገዛዝ ቀንበር ነፃ የወጣበትና ደስታውን የገለጸበት፣ የመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ የልብ ፍላጎቱ ተፈጽሞ እግዚአብሔርን ያመሰገነበት፣ የኢትዮጵያ ዳር ደንበር ተስተካክሎ የጸናበት፣ የተዘባ ታሪክ የተቃናበት፣ በጠቅላላው በግቢና በውጭም የመንግሥት አሠራር ደንበኛ መልኩን ያገኘበት መሆኑን አሁን ሳስታውሰው ደስታና ሃዘን በተፈራረቁበት ስሜት ነው። በተለይ የነዚህ ስሜቶች ምርኮኛ የሆንኩት ያለምክንያት አይደለም።

እንደማስታውሰው ከ20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ላይ በተማሪ ቤት ሳለሁ፣ ከዚያም በኋላ በአገር አገልግሎት ሥራ ገበታ ላይ በነበርሁበት በወጣትነት ጊዜ ጀምሮ ስለዚህ የኢትዮጵያ አገር ክፍል በጣሊያን እጅ መውደቅ ስለወገናችን ስለሕዝቡም በባዕድ አገዛዝ ቀንበር ሥር መያዝ ከወጣት ጓደኞቼ በየጊዜው ስንወያይ በሚሰሙትና አንዳንዴም ከኤርትራውያን በቀጥታ በሚወረወሩ የወቀሳ በትር ቃላት እያዘንሁና እየቆሰልሁ ነበር የኖርሁት። ከ1928 ዓ.ም. ጀምሮ ሁላችንም በተመሳሳይ ሁኔታ 5ቱን የጨለማ ኃይል የሰለጠነበትን ዘመን በትግል አሳልፈን የነፃነት ብርሃንን ካየን በኋላ ኤርትራውያን ወገኖቻችን ከዚህ ዕድል ተለይተው እንዳይቆዩ ትግሉ ሲጀመር እንደዛሬው ብቸኛና ደካማ የነበረች ኢትዮጵያ ስለእውነት መገለጽ በእምነቷ ጸንታ ከሦስቱ ድል አድራጊ ኃያላን 1/ ከእንግሊዝ፣ ከፈረንሳይና ከሶቪየት ኅብረት፣ 2/ ድል ሆና እጅዋን ከሰጠችውና ወደቀድሞ ይዞታዋ ለመመለስ ከምትታገለው ከጣሊያንና

ተመሳሳይ የፖለቲካና የእምነት ጓደኞችዋ፣ 3/ የጥንት ይዞታ መብት አለኝ ከምትል ከግብጽና የሃይማኖት ማኅበረተኞቿ፣ በጠቅላላው በዚያ ጊዜ ይበገር ከማይመስል ኃይል ጋር እንደዛሬው በእምነት ጸንታ፣ በቆራጥነት ታግላ የድል አድራጊነትን ዘውድ በተቀዳጀች ጊዜ ከኤርትራውያን ጋር የትግሉና የደስታው ተካፋይ ስለነበርሁ በዚህ ምክንያት ነው በዚህ ጊዜ ልዩ የደስታ ስሜት የተመላለሰብኝ። በሌላው ወገኑ ስመለከተው ደግሞ ያ ሁሉ በአለመታከት በቆራጥነት የተኪያሄደ ትግልና የተከፈለውን ከባድ መሥዋዕት ሁሉ የሚያጨልም የጊዜው የጥላቻ ደመና በአሁኑ ጊዜ በኤርትራ ሰማይ ላይ ሲንቀዋለል መታየቱ ነው የሚያሳዝነኝ። ይሁን እንጂ ምንም እንኳን የጊዜው የኤርትራ መሪዎች ጊዜያዊ የጥላቻና ቁጣ ስሜት ትኩሳት ቢያሸንፋቸው «ትንሽ ሥጋ እንደ መርፌ ትወጋ» እንደተባለው የዝምድናውን ወገንና ዘላቂውን የጋራ ክብርና ጥቅም በማሰብ ከጥቃቅን ልዩነቶች በላይ ውለው የመግባባትን መንገድ ይመርጣሉ ብዬ ተስፋ በማድረግ በዚህ ጊዜ ተጨንቀው የሚገኙትን ወገኖቼን የኤርትራ ሕዝቦች ልባዊ በሆነ ጸሎቴና በጎ ምኞቴ አስባቸዋለሁ።

ከኢትዮጵያ ታሪክ የሥርዓቱን ክፍልና በተለይ የትግሉን ክፍል ያሳየሁት ባለፉት ረጅም ዘመናት የቀደሙት አባቶች የኖሩበትን የትግልና የሰማዕትነት ሕይወት፣ የአሁኑና ተከታዩ ትውልድ አውቆት ያለበትን ውለታ ሳይረሳ በራሱ ድርሻ ጊዜ ለዚህ ኃላፊነት የሚያበቃው የሃሳብ ድጋፍ አግኝቶ ድርሻ ተግባሩን እንዲፈጽም ለማንቃት፣ እንዲሁም ደግሞ የወደፊቱ የአስተዳደር ሥርዓት በጋራ ጥረት በሚሰናዳበት ጊዜ አስተዋጽኦ ይኖረዋል በማለት ነው።

በመጨረሻም ለወገኖቼ ለአገሬ ሰዎች ሁሉ ማስገንዘብ የምፈልገው፣ የቀደሙት አባቶች እንዳደረጉት ይህቺን ከእግዚአብሔር ተባርካ የተሰጠችን፣ ለኢትዮጵያውያን ሁሉ የጋራ ርስት የሆነች አገር በኃላፊነት ስሜት፣ በአንድነት ፈቃድና ኃይል፣ በነፃነት ብርሃን ጠብቆ ለተከታዩ ትውለድ የማስረከብ ኃላፊነት እንዳለባችሁ ነው።

ሌላው ሁሉ ቢጠፋ ምንጊዜም የሚኖረው ሁላችንንም በአንድነት የፍቅር ሰንሰለት አያይዞ የሚጠብቀን «ኢትዮጵያዊነት» ብቻ ነውና ይህን ስም አጥብቀን መያዝ አለብን።

«ኢትዮጵያዊነት» መላውን ኢትዮጵያዊ ማሕበረሰብ አያይዞ በአንድነት ጠብቆ ያኖረና ለማኖር የሚችል ኃይል ነው።

«ኢትዮጵያዊነት» ወገን ሕዝብነታችንና ጥንታዊ ሥልጣኔአችን በዓለም ላይ ያሳወቀ፣ በአፍሪካውያን መካከል የበኩርነት ቦታችንን ያሰጠበቀ፣ የታጋይነትንና የእምነትን ጽናት የሚያንጸባርቅ ስም ነው።

«ኢትዮጵያዊነት» የረዥም ዘመናት የነጻነት ታሪክና የበለጸገ ባሕላችን የሚታወቅበት፣ ከሁሉም በላይ የአንድነት ስማችን ነው።

በዚህ ስም የታወቅንባትና የተከበርንባት የነጻነት እመቤት ኢትዮጵያ በአንድነቷ ጸንታ ለዘላለም ትኑር።

ተው እንዲህ አይደለም!

ኢትዮጵያዊነት

ከመሐመድ እድሪስ

በምሥራቅ በምዕራብ በሰሜን በደቡብ

በመሲዕ በሊባ በባሕር በአዜብ

ቆሞ ያማተበው የእግዚአብሔር ወዳጅ

ሙአዚን የጠራው የጀሊሎ ወዳጅ

በሙዳ ሲላታ «ዝናብ ያዘነበው»

የዋቃ፣ የጦቦ፣ የበርጆ፣ አዳ ነምን ወዳጅ

ዛሬስ ግራ ገባው ኢትዮጵያዊነቱ

በጎሳ ይበለት ሲባል አካላቱ

እግዜር ሰላማረው የከበር ዘሬን

ወያላን አጥግቦ አስራበ ሹሬፉን

አወይ የግዜር ወዳጅ ባለ ቅደመ ታሪክ በመቶ የቀረው

ሽለላው ጊሪርሳው ቀረርቶው ቀረና

እህህ! እህህ! አንደ ካች አምና

በሐረር በባሌ ታቹን በቦረና

እንዲያ እንደዋተተ!

ባሸንጌ በረሃ ባዱከብሬው አገር

እንዲያ እንደዋተተ

አቶ መሐመድ ኢድሪስ «ተው እንዲህ አይደለም» የተሰኘውን ግጥማቸውን ሲያበረክቱና ሕዝቡ በተመስጦ ሲያዳምጣቸው

በጥንቀልሐስ አምባ በግርዱ ሽለቆ
እንዲያ እንደዋተተ!
እህ እንዳለ ኑሮ እህ እንዳለ ሞተ!
እግዜርም አንዳንዴ ወረትም አለበት
ዘፈን ሲሰለቸው ሲለው ፀሎት ፀሎት
የባቢሎን አጥር ሲፈርስ ኅሰኝነት
ዋ! አለ ቁራ
ጥንብ አንሳን ሲጣራ
ፖለቲካ አውሬ ሰው እንዲህ ያደርጋል?
ዕድሜ ዘልዛላ ነው አጥንት ያስቆጥራል
እብነበረድ ቀራጭ መቃብር ቤት ሠሪ
መጋዝ ደነዙ
ውሎው ከመጋዝ ጋር ባለ ጥርስ ብዙ
ቋንቋውን ለመደ ተካነው ቀጠለ
ማስተማር ጀመረ የመጋዙን ቋንቋ
እንደዚህ እያለ።
« ዐ ዐ ሐገርህማ!
ጢ ጢ ጢዚዚህማ!
ሲጥ ሲጥ አንገተህማ!
ፈረንጅ ፀጉር ሲቆርጥ የኛ ልጅ አየና
አንገት ይቆርጥ ጀመ ለበቀል ለዝና
ያማረ ራስ ያዬ የክርስቶስ ጥግሽ
15 አወጣ

ሰውነት ዋጋ አጣ
ግና! ቀራጭ አስቀራጭም በሀፍረት ሲቀጣ
የጥቁሮች ፀሐይ ያአደዋው መልከኛ
የሀገር አንድነት አንት ታላቁ ዳኛ
ስምህን አልጠራም ቀንጣፋ ቀንጣፋ
ና ጉድህን ስማ
አንት ሙሉ ጨረቃ ልጅህ የረገመህ
የዳጨው ጎበና ተነሥ ከቀብርህ
ና! ጉድህን ስማ
አዳል በረኸኛው የአዋሽ ዳህላኩ
የምፅዋ ደኺል የኢትዮጵያ በረኛ
ኸረ! ስንቱን ልጥራ... ብቻ
አንተ ዑመር ሰመተር የምሥራቁ ዳኛ
ና! ጉድህን ስማ
አንተ አቡነ ጴጥሮስ ሰንሰለት በጥስህ
ጥምጣምክን አውልቀህ መትረየስክን ነቅለህ
ና ! ጉድህን ስማ!
በመጋዙ ቋንቋ ኢትዮጵያን ሲያደሟ።
ደቡብ ምዕራብ ደቡብ ምሥራቁም ለመደ
በመጋዙ ቋንቋ ጨቆሊስ አበደ
ኢትዮጵያዊነት መርህ ዘላቂው ታሪን
የዘር ፖለቲካ ወጣና ዘመን
በመጋዙ ቋንቋ በሰባራ ሸክላ ጨቆሊስ ዘፈነ።

እንደዚህ እያለ።
«አ! አ! አጉርኮማ!
ጢ ጢ ጢዜኮማ!
ዚት ዚት ዚኮኮማ!
በጨቆሊስ ጩኸት ዋርካው ተሰንጥቆ
ትልቅ ጣውላ ወጣ
መቃብር ቤት ሠሪ እብነ በረድ ጌጡን
በይፋ አወጣ
ጉድጓድ ተቆፈረ ማን ሊቀበርበት
ያው ዘረኝነቱ በሥራው ይግባበት።
ብዙ ሰዎች ታዲያ ዳቦ ቤት ነው ብለው
በሚሠራው ሥራ
ሰልፍ ይይዙ ገቡ እስኪጤስ አብዋራ
ኧረ መቃብር ነው ተው ተመለስ ቢሉት
ያላንዳች ቅሬታ «አለ ምን አለበት»
ተው እንዲህ አይደለም ኢትዮጵያዊነት!
በትንሳኤው አምና ያለቀን መሞት
ተው እንዲህ አይደለም የኢትዮጵያ ባንዲራ
ጨርቅ ሳይታወቅ ቃልኪዳን ያለበት ሰማይ ላይ ያደራ
በፀሐይ በውኃ የተገነባው በሰማይ አቧራ።
ተው እንዲህ አይደለም የጎሳ ውስጥ ባህሪ
በጋብቻ ባህል በመልክአ ምድር ታሪክ ሁሉንም አባሪ

ኢትዮጵያነት ነው ውስጥም ውጭም ኗሪ
የሰው ልጅ ሥር አለው እንደ ጤና አዳም
ልብ እምብርት ውስጥ ኗሪ የነሳ ቅመም
ዶሮ ወጠ—ሠሪ የዘር ፖለቲካ
መርዛም ቅመም ሆና ኢትዮጵያን አቦካ
ቅመም ጠአም እንጂ ምግብን አይተካም
ተው እንዲህ አይደለም!
ተው እንዲህ አይደለም!
ተው እንዲህ አይደለም!

ሊቀጠበብት አያሌው ታምሩ ስለኢትዮጵያዊነት ንግግር ሲያደርጉ

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር አባል ይሁኑ!

ለምን ቢሉ ?

- ኢትዮጵያዊነት:- የሶስት ሺህ ዓመታት ሥልጣኔ:- የዳበረ ባህልና የሰከነ ማኅበራዊ ሥርዓት ውርስና ቅርስ በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:-የረዥም ዘመናት የጋራ ተጋድሎና ትግል አኩሪና ታሪካዊ ውጤት በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- በጥቁር ሕዝቦች መካከል ብቸኛ የነፃነትና የሰብዓዊ ክብር ባለቤት እንድንሆን ያበቃን መለያችን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- ሁላችንም በዘር፣በባህልና በቋንቋ መወራረስ በሕብረትና በፍቅር ሰንሰለት አያይዞ እስካሁን ያቆየን በመሆኑ:-
- ኢትዮጵያዊነት:- የእኛም ሆነ የልጆቻችን የወደፊት ሕልውናችን ዋስትና በመሆኑ ነው።

ስለሆነም በንጉድ፣በሃይማኖትና በጾታ ልዩነት በማያምነው ፣በግለሰቦች የርዕዮትና የፖለቲካ አመለካከት ላይ አንዳችም ተጽዕኖ በማያደርገው፣ ለጋራ ሕልውና ለጋራ ልማትና ለጋራ ብልጽግና ለመሥራት ቆርጦ ለተነሣው ለኢትዮጵያዊነት ማህበር አቅምዎ በሚፈቅደው መሠረት የገንዘብ፣ የቁሳቁስ፣ የምክርና የጉልበት አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ በትህትና እንጠይቃለን።

ለጋራ ህለውና፣ ለጋራ ጥቅም፣ ኢትዮጵያዊነትን ይደግፉ!።

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር።

E T IOPIAW I NET

Inaugural address

by

Dedjazmatch Zewde Gabre-Sellassie, M . A.; D . Phil. (Oxon)

- Chairman of Etiopiawinet Organization.

28 March 1993

DISTINGUISHED GUESTS,

LADIES AND GENTLEMEN.

Permit me to say a few words regarding the aims and objectives of the Etiopiawinet Organization".

1.Etiopiawinet is an organization dedicated to the diss emination of knowledge and information related to Ethiopia and her people. To that end, it promotes Civic education concerning the long history and the cultural wealth of Ethiopia as well as the current political, social and economic developments in the country. The civic education activities of the Organization are geared towards facilitating and ensuring

that constitutional, political, economic and social developments taking shape in Ethiopia enjoy the full participation and consent of the whole population.

2. The long-standing economic and social inter-dependence among various regions of Ethiopia, particularly their interaction through migration, trade, seasonal work, pilgrimage, religious contacts and inter-marriage have been among the determinants in building up Ethiopian unity and safeguarding its independence. Henceforth respect of the basic principles enshrined in the Universal Declaration of Human Rights must be guaranteed unequivocally in order to maintain the sovereignty and unity of Ethiopia, the equality of all citizens irrespective of their origin and beliefs and the liberty and dignity of the Ethiopian people. In short the Etiopiawinet Organization is dedicated to work for the establishment of a democratic, humane, just and peaceful society within the framework of a united Ethiopia subject to the rule of law.

3. Democracy should be conceived as a means and not as an end in itself; it is a means to development, social equity and progress. The process has to evolve gradually.

4. Ethiopia is endowed with immense and diverse natural and human resources. The Ethiopian people are talented, hard working and have commendable qualities of innovation emanating from their deeply rooted civilization. These qualities should be employed to the maximum for realizing the inherent potentialities and comparative advantages of the country.

5.The future of Ethiopia will be clearly projected in the background of the New World Order (NWO). Ethiopia, with its geopolitical and cultural heritage and with its economic

potentialities can play a significant and active role in the definition and qualification of the NWO.

6.In order to achieve such fundamental objectives the Organization shall engage in such civic education activities as organizing seminars, workshops, lectures and discussion forums throughout the country. The deliberations and the conclusions of such activities will be disseminated by the Organization through different mass media as well as through journal and other publications. The aim will always be to disseminate Knowledge to as many people as possible in the towns and more especially, the vast majority living in the rural areas. .

7.Membership is open to all Ethiopians and foreigners who are sincerely committed to the political, social and economic development of Ethiopia.

Why the need for the Etiop iaw inet

8.Historians and social scientists have long appreciated that the Horn of Africa in general and the Ethiopian core in particular constitute a geographical, economic and cultural unit. Most of the political and ecological disasters could have been avoided or at least mitigated had a larger political union been forged instead of a number of separate states with irreconcilable irredentist contradictions.

9.Ethiopia has, in most of its history, uniquely combined religious and linguistic diversity with a political and some level of cultural identity. A quick glance at their history will show

that its peoples have not only respected this diversity, but each has enriched its language and culture by freely borrowing from the others.

10.During the modern part of its history, however, Ethiopia seriously suffered from its failure either to combine its diversity with a political identity or to overcome its diversity through social and economic modernization. This has been the source of the current problems of Ethiopian statehood.

11.The indivisible unit of, and the resultant inter-dependence between the Ethiopian highlands at the core and the lowlands to the north, east and south of them including the Red Sea and Gulf of aden ports has brought the regions closer irrespective of the existing political factor at any given time.

12.For the outside world, Ethiopia has always been considered an economic and political unit. Whether known as the land of punt, as Aksum, as the land of Prester John, Ethiopia or Abyssinia, outsiders invariably included the highlands and lowlands as one unit.

13.Finally, foreigners have always regarded Ethiopia as a unit. Turkish interests during the Sixteenth and Seventeenth centuries were focused on the whole of Ethiopia. Nineteenth century Egyptian, British and French policy-makers likewise considered Ethiopia as a unit. The Italians in particular never regarded their coastal holdings as anything more than parts of the whole from which they tried to establish their East African Empire. And the response of the people of Ethiopia to these and other external pressures has also been one of united resistance and struggle.

14.For most of the 20th Century, Ethiopia enjoyed apparent peace and stability. After World War II the country made remarkable strides in education, health, communications, a promising start in modernized agriculture and overall economic developments. These benefits were eradicated during the last seventeen years of a reign of terror in which a ruthless military dictatorship ruled the country with an iron fist. Ethiopians of all walks of life were forced to endure the hardships of imprisonment, torture, forced resettlement, hunger,

15.With the overthrow of the Marxist dictatorship in May 1991, Ethiopia attained relative peace and stability. Ethiopians are determined not to allow the repetition of past misdeeds and crimes. Ethiopians are striving to build the foundations of a peaceful and democratic system of government subject to the rule of law. To build a sound and lasting democratic order is the crucial question which the Etiopiawinet Organization strives to answer. The prime objective of the Etiopiawinet Organization is to introduce civic education in the nation's curriculum and to disseminate democratic habits in the minds of the people as a way of thinking. It is in line with the principles formulated above that Etiopiawinet Organization intends to serve as a forum for democratic ideas from all sectors of Ethiopian society. It will serve equally as a forum for sensitizing leaders of different community groups and political organizations to the current problems of the country and to the need for constructive and accommodative constitutional development. In so doing the Organization will help contribute to the creation of an independent intellectual and political environment conducive to free debate and open discussion. We anticipate that a free debate will lead to the attainment of balanced, judicious and durable constitutional formulations.

16.To sum up, the Etiopiawinet Organization will help to conceptualize and assist in the implementation of the following:

- The rehabilitation of ruined economic and social infrastructure.
- The restoration of self-confidence in the people.
- Implanting the ideals of democracy as a means to establishing a peaceful and democratic system of government subject to the rule of law.
- Promoting the sustainable feeling and requirements of national unity.
- Addressing poverty and geographic and social imbalances.
- Readjustment of reforms and redistribution of national wealth as a basis for democracy, social equity and freedom of enterprise.
- Rehabilitation and conservation of the environment and natural resources.
- Creating a climate conducive to investment and development.
- Building up a modern and efficient state machinery.

17.The success of the Organization in attaining its objectives obviously depend on the dedication of its members and on the financial and material support that the Organization will succeed in raising from membership dues and donation given by supporters of its programme. We hope that further assistance will be forthcoming from foundations interested in

promoting democracy and citizenship education throughout the world.

18.In conclusion, I wish to extend on behalf of the Organization and myself a sincere appreciation to the founding and extended members of the organization, and to all those who generously contributed in different ways to the establishment of the Organization.

I thank you for your attention.

ዶክተር ደጃዝማች ዘውዴ ገብረ ሥላሴ
የማኅበሩ ሰብሳቢ የመዝጊያ ንግግር ሲያደርጉ

Dr. Dedjazmatch Zewde Gabre-Sellassie,

Chairman of Etiopiawinet Organization.
Making the closing statement of the meeting

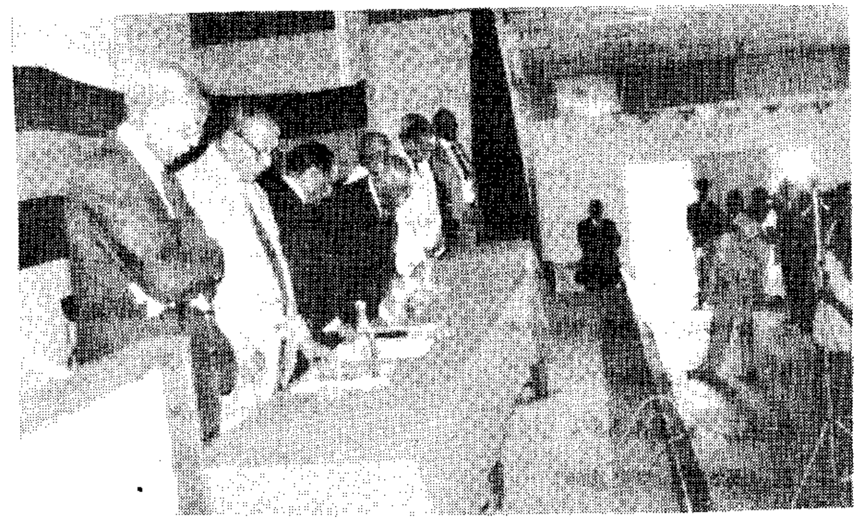

የዕለቱ ስብሰባ የተጀመረውና የተደመደመው በጸሎት ነበር

የማኅበሩን መመሥረቻና መተዳደርያ ደንብ ኅዳር 16 ቀን 1984ዓ.ም የፈረሙ መስራች አባሎች

1. ዶር/ደጃ. ዘውዴ ገ/ሥላሴ	ሰብሳቢ
2. ቢትወደድ ዘውዴ ገ/ሕይወት	ም/ሰብሳቢ
3. አቶ ሐዲስ ዓለማየሁ	አባል
4. ልጅ ሚካኤል እምሩ	አባል
5. ደጃዝማች ማሞ ሰዩም	አባል
6. አቶ በለጠ ገ/ጻድቅ	አባል
7. ሌ/ጀ ጃጋማ ኬሎ	አባል
8. ብ/ጀ አበበ ተፈሪ	አባል
9. አፈንጉስ ሐጐስ ተ/መድህን	አባል
10. ብ/ጀ ብርሐነ ተፈራ	ፀሐፊ

ማህበሩን ለህዝብ መጋቢት 19 ቀን 1985 ዓ.ም ከማስታዎወቃችን በፊት የተመዘገቡ ማህበርተኞች

1. ፊታውራሪ ገብረሕይወት ወ/ሐዋርያት
2. አቶ ዮሐንስ ጽጌ
3. አቶ ጌታቸው በቀለ
4. አቶ አለ ፈለገ ሰላም
5. ወ/ሂራኒ ብርሐነ መስቀል
6. አቶ በትሩ ድንበሩ
7. አቶ አበራ ጀንበሬ
8. አቶ ሳሙኤል ዓለማየሁ
9. ዶ/ር ፀሐይ ብርሐነ ሥላሴ
10. አቶ ደበበ ሀ /ዮሐንስ
11. አቶ ምናሴ ለማ
12. አለቃ አያሌው ታምሩ
13. ወ/ሮ ይታጠቁ ነጋ
14. አቶ ብርሃኑ አስረስ
15. አቶ መሃመድ ኢድሪስ
16. ደጃ/ ወልደ ሰማያት ገ/ወልድ
17 አቶ መዋ ውድነህ
18. አቶ ጉደታ ማሞ

የማኅበሩ የመጀመሪያ ሕዝባዊ ስብሰባ ላይመጋቢት 19 ቀን 1985 ዓ.ም የተመዘገበ

1. ቀኛዝማች ተስፉ ገ/ ሥላሴ
2 አቶ ይልማ በድሉ
3. አቶ ከበደ ወ/ ጊርጊስ
4. አቶአበበ ወንድሚነህ
5. ፊታውራሪ አበባየሁ አድማሱ
6 . አቶ በቀለ ተሰማ
7. ወ/ሮ ደስታ ማህተመ ሥላሴ
8. አቶ ወልደ ጻድቅ ወ/ ሰማያት
9. አቶ ሽፈራው ታምራት
10. አቶ ካሳዬ ያደቴ
11. አቶ ገብረ ጻድቅ ኃ/ማርያም
12. ደጃዝማች አያሌው መንገሻ
13. ሜ/ ጀ ቀልቤሳ ቤካ
14. አቶ በትሩ አድማሱ
15. አቶ ደበበ ግዛው
16. አቶጌታቸው ማህተመ ሥላሴ
17. አቶ በቀለ ኃይለ ሚካኤል
18. አቶ ሙሉጌታ ኃ/ሥላሴ
19. አቶ ሙሉጌታ ወ/ሰንበት
20. አቶ በረሁን ከበደ
21. አቶ ነጋሽ ወ/ማርያም
22. አቶ አለሙ ፈቃደ

23. ፊታ/ ዝቢያ ልዑል ተክለ ጻድቅ
24. ወ/ሮ አዲስ አለም ሽታዬ
25. አቶ እሸቱ አዝነህ
26. አቶ መንክር ተድላ
27. መላአክ ሰላም ሀዲስ ወ/እየሱስ
28.አቶ ወርቅ አለማሁ ሀ/ማርያም
29. አቶ አስቻለው ዘለቀ
30. ወ/ሮ ዓለም ዘውድ ዳምጨ
31. ወ/ሮ ቀለሟ ዘውዱ
32. ሌ/ኮ አሰፋ ደጀኔ
33. አለቃ ወ/ማርያም ውቤ
34. አፈ አማረ ዳዲ
35. ኮ/ል ዓለም ሰገድግደይ
36. አቶ አብርሃም ባራኪ
37. አቶ ግርማይ ገ/መድህን
38. አቶ አጽብሐ ፋንቱ
39. ወ/ሮ ስመኝሽ አበበ
40. አቶ ተፈራ መላት
41. ፊታውራሪ ፋጋ አሸሜ
42. መሪጌታ ልሳነወርቅ ገ/ጊዮርጊስ
43. ሊቀ መዘምራን መልከጸዴቅ ወ/ሥላሴ
44. አቶ ይስሐቅ ክፍሌ
45. በላይነህ አስኩ
46. ዶ/ላዕከ ሥላሴ አበበ
59. ወ/ሮ መንበረ እጅጉ
47. አቶ አብርሃም ገብሬ
48. አቶ ደርሼ ማሞ
49. አቶ ጌታቸው ብርሃኑ
50. አቶ አዳነ ረታ
51. አቶ በየነ አበበ
52. አቶ መኩንን ደባልቄ
53. አቶ ሳህሌ ወ/ሚካኤል
54. አቶ አሰፋ አየለ
55. አቶ ለማ ፈይሳ
56. ወ/ሪ መሰረት መሰለ
57. አቶ እንግዳ እሸት አቦየ
58. አቶ ጌታቸው ለማ
60. አቶ ዳምጨ አርአያ
61. ፊታውራሪ ከበደ ደስታ
62. ወ/ሮ አፀደ ወ/አማኑኤል
63. አቶ ተክሉ ማሩ
64. ግራዝማች ካሣ አበራ

ማሳሰቢያ

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር አባል ለመሆን እንዲሁም ማኅበሩን በምክር፣ በገንዘብ፣ በቁሳቁስና በጉልበት ለመርዳት በሚከተለው መረጃ ይጠቀሙ ።

ሀ. የማኅበሩ የመልዕክት ሣጥን ቍጥር 6447 አዲስ አበባ

ለ. የማኅበሩ ተንቀሳቃሽ የሂሳብ ቍጥር 2175—60786416 ፍንፍኔ ቅርንጫፍ ፡- የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ነው ።

ተጨማሪ ጥያቄዎች ካሉዎት በሚከተሉት የስልክ ቍጥሮች በመጠቀም ማናቸውንም የማኅበሩን ጊዜያዊ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት ሊያነጋግሩ ይችላሉ ።

1. ሰብሳቢ ፡-
   ዶክተር—ደጃዝማች ዘውዴ ገ/ሥላሴ 512343
2. ም/ ሰብሳቢ ፡-
   ቢትወደድ ዘውዴ ገ/ሕይወት 183698
3. ጸሐፊዎች ፡-
   1ኛ ብ.ጀ. ብርሃነ ተፈራ 181966
   2ኛ አቶ ሳሙኤል ዓለማየሁ 203051
4. ሂሳብ ሹም ፡-
   አቶ በትሩ ድንበሩ 181181

ለቀና ትብብራችሁ በቅድሚያ እናመሰግናለን ።

የኢትዮጵያዊነት ማኅበር ።